

zemědělský zpravodaj 2022

1

moderní trendy
v zemědělství

Klesl zisk zemědělství

**Potravinová soběstačnost
jako základ bezpečnosti
státu**

**Jak je to se strategickým
plánem?**

DOJENÍ 2.0.

DS AGRO POSTAVILO ROBOTICKÝ KRAVÍN

Zapomeňte na to, jak jste si dosud vybavovali kravín. Místo toho si představte čistou a moderní halu, kde se krávy pohybují volně a obsluhují je roboti. Přesně tak vypadá stáj, která vyrostla na kopci u podkrkonošské vesničky Bělá ležící u Staré Paky. Stojí za ní společnost DS Agro Libštát s .r. o., spadající pod DS Holding a. s., kterou vede Josef Chuchlík. V čem dalším je tento kravín inovativní? A proč se firma, která už téměř 30 let podniká v dopravě, pustila do zemědělství?

Když vstoupíte do nové stáje v Bělé, překvapí vás naprostý klid. Sem tam zaslechnete jen spokojené bučení. Zvířata si občas dojdou k elektrickému drbadlu, které jim prokrví kůži a očistí srst. V hale není ani příliš velká tma, ani vás do očí nepálí intenzivní záření. „Je tu až 60% propustnost světla. Používáme i diodové lampy, jejichž svícení se automaticky mění během dne, aby kopírovalo denní světlo. Díky tomu si krávy můžou připadat jako pod širým nebem,“ vysvětluje Josef Chuchlík.

Přiblížit skotu venkovní prostředí lze i zvednutím částí jedné stěny. Stačí zmáčknout tlačítko a do haly začne proudit čerstvý vzduch. „Čím lépe se kráva bude cítit, tím bude zdravější a mléko kvalitnější. Celá stáj je postavena na zdraví zvířete.“

Krávy s chytrými obojky

V klasických kravínech se dojení často řídí podle lidí. V Bělé si ale ten vhodný moment krávy vybírají. „Na dojení si dobytek může zajít sám třikrát až čtyřikrát za den. Pohyb stáda je částečně řízen selekčními brankami, přes něž krávy procházejí ke krmení a dojení,“ popisuje Chuchlík. Skot má totiž na krku obojky s čipy – první zaměřuje lokaci zvířete, druhý jeho chování. Díky tomu lze odhalit, jestli kráva nemá nějaký problém, kvůli kterému neprojde brankou na dojení – třeba když nemůže stát. Chovatel pak tuto informaci dostane a může jít zvíře zkontrolovat. Stejně jako lidé používají chytré hodinky, mají krávy obojky s čipy, které dokážou zaznamenat jejich tělesnou kondici. Chovatelé tak mají o stádu perfektní přehled.

Když kráva přijde na dojení, robot už automaticky ví, co udělat. Umí si totiž zapamatovat, jak vypadá vemeno konkrétní krávy – tvar vyhodnocuje opticky pomocí kamery. „A jakmile daný struk přestane dojít, automaticky se odpojí. Ten, co má třeba ještě trochu mléka, zůstane přisátý. To je ideální pro zdraví zvířete i kvalitu mléka. Když se snažíte krávu dojit a ona už nemá mléko, bolí ji to.“ Následuje ošetření proti zánětu a dezinfekce vemena – i tu provádí robot. Pak přichází na řadu analýza mléka. „Než se odčerpá do společného tanku, vždy projde laborkou. Díky tomu dokážeme odhalit, jestli v mléku nejsou somatické buňky a zdali nemá kráva nějaký zdravotní problém.“

„Roboti nám šetří práci, zároveň však potřebujeme kvalifikovanější pracovníky než dřív. Nové technologie jsou pro mladé lidi zajímavé a můžou být dobrým argumentem, jak je přilákat do našeho oboru, který teď trpí nedostatkem pracovní síly,“ míní šéf DS Agro.

DS AGRO LIBŠTÁT – FIRMA, KTERÁ PODNIKÁ UDRŽITELNĚ

Společnost DS Agro Libštát byla založena v roce 2009. V podhůří Krkonoš dnes obhospodařuje spolu se sesterskou společností DS Agro Košťálov okolo 1 450 hektarů zemědělské půdy. Dbá na ekologický způsob hospodaření. V areálu v Bělé se používá bioplynová stanice a také odchyťává dešťová voda. V budoucnu by měly na střechu haly přibýt i solární panely.

Od kamionů k zemědělství

DS Agro Libštát spadá pod společnost DS Holding, která se ale věnuje hlavně nákladní dopravě. Proč se tedy Josef Chuchlík pustil i do zemědělství? „Hlavním impulzem pro mě byla soběstačnost. Věřím, že zdravá a lokální potravina se stane v budoucnu důležitým artiklem. Navíc jsem vesnický patriot. Chci udělat něco pro to, aby šly obce nahoru – aby se zde místní dobře užívali a bydleli tu rádi,“ objasňuje. Stavba kravína se podle Josefa Chuchlíka podařila hlavně díky obci Bělá a tamním lidem, kteří vyšli celému projektu vstříc. Hospodářský areál v Bělé je zkrátka důkazem, že moderní hala pro chov zvířat s nejnovějšími technologiemi může vyrůst i v malé podkrkonošské vesnici.

POHLED BANKÉŘE

Petr Mádle
bankovní poradce,
Regionální korporátní
centrum Liberec

„S DS Agro Libštát jsme začali spolupracovat v roce 2011. Tehdy jsme poskytli úvěr na stavbu bioplynové stanice a postupně jsme se stali hlavní financující bankou celé skupiny. Na pana Chuchlíkovi obdivuji, že po vybudování úspěšné dopravní firmy nezástal stát na místě a pustil se do dalšího pilíře svého podnikání. Výzva to byla o to větší, že se zaměřil na živočišnou výrobu v podhůří Krkonoš, která je kapitálově náročná a návratnost investovaných prostředků velmi dlouhá.“

www.csas.cz/firmy

NEWSLETTER 4

PUBLICISTIKA

**Zpráva představenstva
na zasedání Výboru ZS ČR** 6**Potravinová soběstačnost
jako základ bezpečnosti státu** 9**Nejednejte o nás bez nás,
vyzývají vládu zemědělské
organizace** 11**Vláda diktuje podmínky
pro zemědělce a ignoruje je.****Hrozí další protesty** 12**Otevřený dopis
vládě České republiky** 13**Jak je to
se strategickým plánem?** 15**Prohlášení Krizového
štábu AK ČR a ZS ČR
ze dne 4. 3. 2022** 18**Produkční zemědělci
přijdou o miliardy** 19**Vychýlené kyvadlo.
Ale opačným směrem** 20**Zbrklé změny agrární politiky
zaplatí všichni** 22**Reakce Zemědělského svazu ČR
a Agrární komory ČR
k vyjádření Ministerstva
zemědělství** 25**Vláda je směrem k zemědělcům
a potravinářům nesmyslně
pasivní, což poškozuje
všechny spotřebitele** 26**Proč zemědělci protestují?
Co to všechno znamená?** 28

PRÁVNÍ OKÉNKO 29

**Zemědělský svaz
České republiky**

Zemědělský zpravodaj

Vydavatel: Zemědělský svaz České republiky,
Hybernská 38, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 211 000

e-mail: info@zscr.cz

www.zscr.cz

Odpovědný redaktor: ing. Vladimír Pícha

Tel.: +420 603 532 136

e-mail: picha@zscr.cz

Tento týden jsme spustili další fázi protestů proti diskriminaci části zemědělců v podobě zvýšené sazby platby na první hektary zemědělského podniku. Na začátku roku vzala za své rok a půl trvající jednání ministerstva zemědělství a všech nevládních zemědělských organizací a dalších účastníků z řad laické veřejnosti a v návrhu nového strategického plánu se prosadila varianta s výrazným zvýšením nejmenších zemědělských

podniků. Tato diskriminace na základě velikosti podniku bude mít podle našeho názoru vliv na zajištění zemědělské produkce v naší republice, výrazné zvýšení ceny pachtů, změnu orientace na pěstování plodin s jednoduchým managementem. Opomenout nelze ani pronikavou změnu struktury zemědělských podniků, kdy na jedné straně vznikne množství mikropodniků bez zemědělské produkce a na druhé straně dojde k ještě větší koncentraci. Zmiňovaná změna totiž povede k znevýhodnění především středních zemědělských podniků, které jsou páteří českého zemědělství.

Změna dotačních pravidel na poslední chvíli je ale jen jedna z nepříjemností, kterým musí čeští zemědělci čelit. V poslední době je těch nepříjemností více než kdy jindy. Přitom jen několik z nich je tržního či přírodního charakteru. Z nich jde například o nebývalý růst nákladů, kterému ostatně čelí celé hospodářství i domácnosti. Ovšem v zemědělství nadále platí omezení, která vyplývají z nevýhodného postavení zemědělců. Zatímco podniky v celém národním hospodářství se v uplynulých desetiletích koncentrovaly, zvyšovaly svoje postavení na trhu a není pro ně problémem při nepříznivé situaci rychle reagovat, v zemědělství je uměle udržována roztržitá struktura a každá snaha o koncentraci je „po zásluze potrestána“. Zemědělci s obraty v řádech desítek milionů korun, ojediněle stovek milionů stojí proti kolosům s obraty v řádech desítek miliard. Kdo má silnější vyjednávací pozici, je jasný.

A nynější snaha o neúměrnou podporu nejmenších zemědělských podniků tuto nerovnováhu ještě zvýší.

Ale trochu z jiného soudku. Celá Evropě je výběrově zeleně naladěná. Možná se pozastavíte nad tímto slovním spojením. Ale skutečně jde o výběrově naladění. Jak jinak označit snahy některých aktivistů, a dnes již i politiků, o hledání jednoduchých a všespásných řešení, která ale neodpovídají realitě a zaměřují se jen na některé části společnosti. V případě zemědělství by bylo úsměvné, kdyby tomu nenaslouchali politici, že řešením má být návrat do doby před několika sty lety. Příkladem mohou být snahy o změny v zemědělské praxi vedoucí ke snížení produkce, jako například snížení ochrany rostlin nebo snížení výživy rostlin. A neřeší, kde se vezme chybějící potrava. Ostatně stačí se podívat do záměrů evropské komise a na přípravu jednotlivých strategií zelené dohody. Mnohé z nich jdou přímo proti sobě, jiné nerespektují ani přírodní zákonitosti, a dokonce ani fyzikální zákony. Příkladem může být požadavek na snížení stavů zvířat proti požadavku na vyšší používání organických hnojiv. Jiným příkladem je omezení odpadů a proti tomu vyšší podíl biomasy z odpadů. Když si tak občas pročítám některé záměry, získávám dojem, že už někdo vymyslel perpetuum mobile, jen ještě nedošlo k jeho rozšíření.

Jedním z požadavků aktivistů je: Poslouvejte vědce. Sice tím myslí, aby politici poslouchali je. Ale stejnou výzvu máme pro politiky i my: Poslouvejte vědce a další odborníky. Průzkumy veřejného mínění vám odpovědí na odborné otázky nedají.

Klesl zisk zemědělství

V.P.

Z každoročního svazového šetření výsledku hospodaření v zemědělství vyšlo meziroční (2021/2020) snížení zisku v zemědělství o necelou jednu miliardu korun (o téměř 10 %), a to na cca 9,1 mld. Kč (cca 2 600 Kč/ha). Průměr našeho šetření zisku z let 2004 až 2017 vyšel podobně (jako vloni), a to 2 590 Kč/ha. Další a větší pokles lze čekat letos (2022/2021), kdy se ještě více projeví geopolitické napětí, soustavně se zvyšující inflace, zdražování vstupů a to, že se nůžky mezi cenami vstupů a cenami placenými zemědělci stále více rozevírají. Pokud se dynamika meziročního snižování zisku letos zdvojnásobí (což nelze vyloučit), pak lze v zemědělství za letošní rok očekávat v absolutní hodnotě zisk okolo/pod 7 mld. Kč.

Více jak polovina zemědělských podniků u nás plánuje kvůli změnám v dotační politice omezit svoji produkci. Aktivně komunikujeme s ministry nové vlády o tom, jaké jsou zájmy českého zemědělství, jak nastavit reformu SZP a jak financovat podpory. V únoru jsme jednali s předsedou Vlády ČR Fialou, opakovaně s ministrem zemědělství Nekulou a dalšími politickými představiteli. Doba je složitá, a to zvláště teď, kdy vzrůstá geopolitické napětí. Nejsme jediní evropští zemědělci, kteří mají k agrární politice výhrady a vystoupili s nimi na veřejnosti. Protesty zemědělců se uskutečnily v průběhu ledna a února mimo jiné i v Německu, ve Francii, Polsku, Slovensku i v Irsku.

Výkupní ceny některých zemědělských komodit (hlavně ceny jatečných prasat, ale i drůbeže) jsou tak nízké, že i s vyššími dotačními podporami, než jaké jsou u nás, se evropští zemědělci (např. v SRN) dostávají do existenčních potíží. Setrvale nízké a podnákladové ceny drtí zemědělské firmy bez ohledu na výši obdržených dotací a také bez ohledu na jejich velikost. Naše vláda rozhodla o tom, že se krácení podpor v příštím roce dotkne středních a větších produkčních zemědělců, tedy těch, kteří chovají většinu všech prasat, drůbeže, ale i dojeného skotu.

Do finančních problémů se tak dostávají především ty firmy, které jsou zaměřeny na živočišné výrobky (živočišná prvovýroba, zpracování masa), méně pak pěstitelé a zpracovatelé rostlinných výrobků. Zemědělci vadí přílišný akcent na zajišťování čistoty klimatu v zemědělství v souvislosti s Green Dealem a těžko se smiřují i s tlakem na útlum konvenční produkce. Poukazují na to, že na jedné straně světa (v Evropě) se produkce má snížit, aby se klima mohlo více vyčistit, ale v zámoří agrární produkce stoupá dál, kácení pralesů pokračuje a celosvětové znečištění se tak zvyšuje. Přitom hlavní konkurent EU, kterým jsou Spojené státy americké, zelené strategie od počátku posuzuje kriticky a u sebe je rozhodně zavádět nebude, protože omezují zemědělskou produktivitu.

Neférová diskuse k férovým podmínkám pro zemědělce – Senát neumožnil demokratickou prezentaci názorů

J.Š.

Dne 21. 3. 2022 se na půdě Senátu Parlamentu ČR konala konference s názvem „Férové podmínky pro zemědělce na evropské úrovni“, kterou uspořádal Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu

PČR zastoupený předsedou podvýboru pro zemědělství, senátorem Petrem Šilarem (KDU-ČSL), společně se Zemědělským svazem ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Jak vyplývá z názvu, tématem měla být jakási férovost. Bohužel na ni nebyly Senátem PČR vůbec pozvány ani informovány ty podnikatelské skupiny, o kterých je přitom velmi dobře veřejně známo, že mají zcela odlišný názor na to, jak mají vypadat zemědělské podpory a jak se má budoucí zemědělská politika vůbec koncipovat.

Jeden ze senátních výborů zvolil tento velmi podivný model diskuse a raději nepozval nikoho z dalších zemědělských organizací, ačkoli velmi dobře ví, že velká část zemědělců má na zemědělskou politiku diametrálně jiný pohled, než má kupříkladu Zemědělský svaz ČR, který zastupuje převážně velké zemědělce v ČR, což je ale reálně menšina subjektů v tomto sektoru. Je zajímavé, že tento svaz navíc ještě před pár týdny neváhal kritizovat Ministerstvo zemědělství, že se o změnách ve Strategickém plánu ČR 2023+ prý jednalo právě bez něj – prostě ukázkové „máslo na hlavě“ pro spoluorganizátory konference ze Zemědělského svazu. Jménem Asociace soukromého zemědělství ČR, která hájí zájmy 7,5 tisíce zemědělských subjektů v ČR, vyslovuji kategorický nesouhlas s takovým přístupem demokratického zákonodárského sboru. Příslušným senátorům – autorům tohoto pojetí konference vzkazuji, že se za jejich formu přístupu k zemědělské diskusi opravdu velice stydím a že pokud chtěli najít nějaké funkční řešení v tomto strategickém resortu v této velmi složité době, tak touto zcela tendenční akcí jej určitě nalézt nemohli. A možná se i stali obětí manipulace jedné skupiny, která ve skutečnosti hájí především největší agroholdingy, jejichž vazby k českému venkovu jsou mnohem slabší, než má běžný soukromý zemědělec, kterého si v ostatních kulturních státech Evropy váží zřejmě víc než zdejší senátní politici. Jakékoli závěry z této konference jsou proto tímto nekorektním postupem zcela zpochybněny. Poznámka pořadatele o tom, že se tato konference konala „na podporu sociálního dialogu“ už zní opravdu směšně.

Pokud by vážené senátory ze jmenovaného výboru Senátu PČR zajímal i jiný názor, dověděl by se třeba, že u řady komodit toho současné zemědělství vyrábí více, než spotřebujeme a nejsme bezprostředně ohroženi nedostatkem produkce, jak se v kontextu konference objevilo. Hlavní problém netkví v přímém ohrožení výroby základních komodit, ale zejména v tom, že není dostatek středních a menších zpracovatelských kapacit, které by přidaly zemědělské produkci na hodnotě a na skutečné bezpečnosti. Jedině při takovém modelu se může plně uplatnit řetězec lokální výroby – lokálního zpracování – lokální distribuce a lokální spotřeby, což je jednak neefektivnější cesta, která nepůsobí zbytečnou zátěž životnímu prostředí a perfektně řeší vše, co je v tomto směru pro nás všechny v době změn klimatu potřeba. A za druhé jde o to, že model menších a lokálnějších farem plošněji umístěných po celém území státu je především v době válečného ohrožení tou skutečnou jistotou v dodávkách základních potravin, a to s ohledem na jejich dostupnost obyvatelstvu. V případě, že by bylo území naší země přímo konfrontováno válečným konfliktem, terčem útoků by logicky byly spíše velké centrální výrobní, skladovací a prodejní kapacity než jednotlivá hospodářství v regionech – právě tento obrázek dnes vidíme na Ukrajině. Dnes je bohužel stále častější realitou koncentrovaná výroba supervelkých podniků, která je velmi citlivá na propady trhu nebo výkyvy v nedostatku (často zahraničních) zaměstnanců a z podstaty svého fungování nejsou schopny rychle a efektivně reagovat na negativní změny. Výpadek takových firem by daleko více ovlivnil zásobování obyvatelstva než výpadek stejného počtu menších farem, které se navíc snáze přizpůsobí měnící se situaci. Menší farmy mají také zpravidla daleko pestřejší skladbu komodit a jsou i v řadě dalších aspektů a souvislostí vázány na

danou lokalitu, což může být v takových krizových situacích klíčové. Zásadnější podporou menších a středních podniků je možné tyto negativní trendy alespoň částečně zvrátit a zajistit regionálnější produkci a skutečně zlepšit naši potravinovou bezpečnost. Proto je velmi dobře, že Strategický plán 2023+ se podařilo upravit tak, aby to bylo v příštích letech alespoň o něco lépe možné. Na základě těchto důvodů i mnoha jiných argumentů je proto zásadně nutné pokračovat ve změnách zemědělské politiky, jak bylo nedávno započato a nikoli hledat způsoby, jak se z toho „férově“ vymluvit na konferencích, kam jsou zváni jen ti, kterým současný stav asi vyhovuje.

Tlaky Zemědělského svazu na návrat Strategického plánu podle modelu předchozího ministra zemědělství Tomana v dnešní fakticky válečné době považuji za laciné využívání situace k prosazování zájmů jen určité části zemědělské podnikatelské veřejnosti. S tímto přístupem jedné skupiny podnikatelů se ovšem dá smířit. Nemůžeme se však smířit s tendenčním jednáním Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR, který promarnil možnost zapojit do debaty všechny skupiny zemědělců a opravdu tak prospět českému zemědělství.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek,
předseda Asociace soukromého zemědělství ČR

Vyjádření Zemědělského svazu ČR k organizaci Konference „Férové podmínky pro zemědělce na evropské úrovni“

M. P.

Velice si Vážíme možnosti uspořádat konferenci věnující se současné situaci v českém zemědělství v kontextu vrcholící přípravy nové zemědělské politiky EU a na pozadí války na Ukrajině. Cílem byla diskuse o nastavení podmínek zemědělské politiky u nás v porovnání se sousedními zeměmi, včetně dopadů na zemědělce. Organizátorem konference byl Zemědělský svaz ČR spolu s Výborem pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Konference byla organizována v rámci sociálního dialogu mezi zástupci zaměstnavatelů a zástupci zaměstnanců, tj. odborů. Zemědělský svaz ČR (dále jen ZS ČR) je největším zaměstnavatelským svazem u nás zastupujícím cca 50 % všech pracovníků v zemědělství a na konferenci vystoupil mj. předseda Odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy – Asociace samostatných odborů, se kterým ZS ČR pravidelně každý rok uzavírá Kolektivní smlouvu vyššího stupně platnou pro zaměstnavatele a pracovníky v zemědělství, lesnictví a vodním hospodářství.

Při výběru vystupujících jsme postupovali s cílem zajistit vyváženost názorů (nikoli osob) a nastínit pohled jak zaměstnavatelů, tak zaměstnanců a také státní orgánů na stávající nastavení SZP u nás. Z toho důvodu byl pozván jak ministr zemědělství, tak předsedové zemědělského výboru sněmovny a podvýboru pro zemědělství senátu ČR. Tedy zástupci politických stran, které schválili finální verzi Strategického plánu pro SZP. Zároveň jsme mimo již uvedeného předsedy odborů, pozvali zástupce zemědělců a také zahraničního hosta. Na konferenci tedy vystoupil předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha s porovnáním hlavních parametrů prvního pilíře SZP u nás v porovnání

s okolními zeměmi. Jeho vystoupení pak doplnil zástupce Německého zemědělského svazu (DBV) Stefan Meitinger s informací o nastavení strategického plánu v Německu. Stranu vládní koalice a ministerstva zemědělství zastupoval předseda podvýboru pro zemědělství senátu Petr Šilar, předseda Zemědělského výboru PSP Michal Kučera a náměstek ministra zemědělství Pavel Sekáč (pan ministr zemědělství byl v době konání na Radě ministrů). Dále na konferenci vystoupili zástupci zemědělců – předseda ZD Sloupnice Jaroslav Vaňous a budoucí majitel rodinné farmy Jiří Horák.

Účast na konferenci byla omezena pouze kapacitou sálu a mohl se registrovat každý, kdo projevil zájem. Pozvánky byly uveřejněny webových stránkách vč. webu senátu, sociálních sítí a dalších volně dostupných platformách. Pozváni byli také všichni poslanci a senátoři. Mezi hosty byli mj. i další zástupci sněmovny a senátu, například místopředseda Zemědělského výboru PSP a člen Asociace soukromého zemědělství Petr Bendl a další poslanci a senátoři. V diskusi vystoupili mj. senátor Štěpánek, zástupce pana senátora Košťála. Mezi registrovanými a účastníky byli i zástupci rodinných farem, např. i členové Agrární komory a také zástupci ASZ, kteří své pozvání ke své škodě nevyužili.

Mrzí nás snaha organizací této konference živě zdiskreditovat. Bohužel to odpovídá dlouhodobě agresivnímu chování Asociace soukromého zemědělství (ASZ). ASZ ve svém vyjádření uvádí hned několik nepravd. Například, že nebyly informovány všechny skupiny zemědělců, přitom na webových stránkách senátu byla přitom pozvánka zcela řádně zveřejněna. Nebo, že Zemědělský svaz, stejně tak jako Agrární komora nezastupují pouze velké zemědělce, jak se nám neustále snaží ASZ podsouvat, ale také malé rodinné farmy. Zemědělský svaz nekritizoval Mze, že o změnách ve Strategickém plánu ČR 2023+ jednalo bez nás, jak se píše ve vyjádření, nýbrž kritizoval že vedoucí představitelé koaličních stran ve formátu K5 rozhodli o změně tohoto plánu bez diskuse s námi a ve velmi krátké době. Také zesměšňování sociálního dialogu bohužel ukazuje, že ASZ nechápe

význam dialogu mezi zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců v rámci tripartity.

Nejhlupejší je ale snaha naznačit, že senátoři se stali obětí manipulace jedné skupiny, která prý zastupuje především největší agroholdingy. Nejenom, že je to neúcta ke schopnosti senátorů samostatně uvažovat, ale je to přesná ukázka snahy manipulativně podsouvat tvrzení, že Zemědělský svaz zastupuje jenom určitou skupinu největších zemědělců. ASZ tuto lež opakuje neustále a doufá, že opakovaná lež se stane pravdou. Ale ona se jí nestane. Zemědělský svaz zastupuje především produkční zemědělce a zaměstnavatele v zemědělství, bez ohledu na jejich velikost.

Ještě jednou děkujeme za spolupráci a Vážíme si toho, že senát umožňuje demokratickou diskusi a dává prostor názorům všech stran, které o to požádají.

Ing. Martin Pýcha,
předseda Zemědělského svazu

Dny českého zemědělství se konají 17. až 18. června 2022

V. P.

Dny otevřených dveří realizují vybrané zemědělské podniky, školní statky a farmy po celé republice na míru dle vlastních možností.

Letos se budou Dny českého zemědělství konat v pátek 17. června 2022 a v sobotu 18. června 2022.

Pro více informací nahlédněte do přehledu podniků, které už Dny českého zemědělství mají pevně stanoveny.

Dny otevřených dveří představují jedinečnou možnost podívat se do reálného provozu, k hospodářským zvířatům, prohlédnout si zemědělskou techniku a dozvědět se mnoho zajímavostí a poznat dnešní zemědělství. Odborní pracovníci zodpoví vaše dotazy týkající se rostlinné i živočišné výroby, péče o zvířata, o půdu i o zemědělské technice a moderních technologiích.

Nenechte si ujít tyto velmi zajímavé a oblíbené akce, kde můžete zažít i mnoho zábavy a nevšedních zážitků a dozvědět se informace o zemědělství, které jinde neuvídíte a neuslyšíte.

PUBLICISTIKA

Zpráva představenstva na zasedání Výboru ZS ČR

MARTIN PÝCHA, PŘEDSEDA ZSČR

Navzdory složité situaci se nám nadále daří navyšovat naši sílu spočívající v rostoucím počtu členů: k 1. březnu 2022 sdružujeme 1 043 členů. V Evropské komisi, Evropském parlamentu, COPA/COGECA a v dalších unijních i národních organizacích včetně nevládních organizací se snažíme realizovat aktivity na podporu stanovisek členů svazu.

Aktivně komunikujeme s ministry nové vlády zájmy českého zemědělství, adekvátní nastavení reformy SZP a financování podpor. V únoru jsme jednali s předsedou Vlády ČR Fialou, opakovaně s ministrem zemědělství Nekulou a dalšími politickými představiteli. Aktivity na centrální úrovni doplňujeme

o regionální úrovni a neméně důležitou komunikaci se zástupci politických stran v regionech. Všem z Vás, kteří se do těchto jednání aktivně zapojujete, moc děkujeme. Nadále jsme se zabývali a podporovali rozvoj odbytových organizací. Zabezpečujeme pravidelně a všestranně informovanost členů

svazu. Souhrn všeho hlavního z národní i unijní úrovně bývá obsahem týdenní pošty, které na svazu věnujeme maximální pozornost.

Prosazovat naše zájmy v této přelomové době není snadné. Proto jsme letos museli přistoupit ke zdůraznění našich požadavků na veřejnosti, a to na pražské demonstraci před Úřadem vlády i na protestních jízdách traktorů v regionech, přičemž protestní pohotovost Zemědělského svazu a Agrární komory stále trvá. 4. března zasedal naposledy Krizový štáb AK a ZS. Doba je složitá, a to zvláště teď, kdy vzrůstá geopolitické napětí. Nejsme jediní evropští zemědělci, kteří mají k agrární politice výhrady a na veřejnosti s nimi vystoupili. Protesty zemědělců se uskutečnily v průběhu ledna a února mimo jiné v Německu, ve Francii, Polsku, Slovensku i v Irsku. V Německu, Irsku i na Slovensku to bylo také v hlavních městech. Výkupní ceny některých zemědělských komodit (hlavně ceny jatečných prasat, ale i drůbeže) jsou tak nízké, že i za vyšší dotační podpory, než je např. u nás, se tam, např. v SRN, zemědělci dostávají do existenčních potíží. Setrvale nízké a podnákladové ceny drtí zemědělské firmy bez ohledu na výši obdržených dotací a také bez ohledu na jejich velikost. Na rozdíl od Česka, ale okolní země realizují konkrétní opatření, aby postiženým chovatelům pomohli. U nás je situace opačná. U nás vláda rozhodla o krácení podpor v příštím roce středním a větším produkčním zemědělcům, tedy těm, kteří chovají masivní většinu všech prasat, drůbeže, ale i dojeného skotu.

EU dává za příklad zelené revoluce a nejlepších ekologických přístupů Německo. Uvádí se, že zhruba každé druhé euro má být v SRN v SZP v období 2023+ vynakládáno do ochrany životního prostředí, klimatu, na snižování emisí, na zvyšování obsahu organického uhlíku v půdě a do rozvoje produkce energií z obnovitelných zdrojů v zemědělství a lesnictví. Jedna třetina užívané zemědělské půdy v SRN má přispívat k obnově biologické rozmanitosti. Jsou

Zemědělský svaz
České republiky

odhady, že cca na každém pátém hektaru dojde ke snížení ochrany rostlin a ke snížení přísunu živin. Prezident Německého svazu zemědělců (DBV) Joachim Rukwied je s přepracovaným národním strategickým plánem SRN pro zemědělství nespokojen a poukázal na **velkou vzdálenost politiků s rozhodovací pravomocí od zemědělské praxe** a jejich potřeb.

Problémy zemědělců jsou v různých zemích podobné: nejistá situace na trhu, nestabilita podnikatelských podmínek, nekončící záplava byrokracie, expanze cen vstupů (a to hlavně energií, průmyslových hnojiv...), nízké výkupní ceny prasat, někde i nízké ceny drůbeže aj. Řada politiků to nebere na lehkou váhu: ministr zemědělství Francie Julien Denormandie konstatoval, že současná krize v tomto odvětví je jednou z nejvážnějších, jakou zemědělství zažilo za mnoho let. Je známo, že řada expertů v Německu na rok 2022 předpovídá výrazně silnější vlnu bankrotů v zemědělství i v potravinářském průmyslu a důvodem je v první řadě exploze nákladů v důsledku ještě větší exploze cen výrobních vstupů. Toto začalo na podzim 2021 a má to pokračovat i v letošním roce. Do finančních problémů se dostávají především ty firmy, které jsou zaměřeny na živočišné výrobky (živočišná prvovýroba, zpracování masa), méně pak pěstitelé a zpracovatelé rostlinných výrobků. Také němečtí zemědělci v posledních měsících vyjadřují nespokojenost s Green Dealem, mimo jiné jim vadí přílišný akcent na zajišťování čistoty klimatu v zemědělství. Předmětem kritiky zemědělců je tlak na

útlum konvenční produkce. Zemědělci se s ním těžko smiřují a poukazují na to, že na jedné straně světa (v Evropě) se produkce má snížit, aby se klima mohlo více vyčistit, ale v zámoří agrární produkce stoupá dál, kácení pralesů se zvyšuje a celosvětové znečištění se tak zvyšuje. Praktické zkušenosti jsou. Za uplynulé čtvrtstoletí velké země světa (a velcí agrární producenti), jako např. Brazílie a Indonésie, vykácely milióny hektarů pralesů a produkce z třetích zemí nahradila snížení produkce v Evropě (např. v důsledku toho, že se v EU zalesnilo 10 % zemědělské půdy). EU chce do budoucna na úkor intenzity pokračovat a podporovat více to, co je green, eko a bio a nechce z toho slevit. Chce omezovat unijní zemědělství, z čehož vyplývá, že chce agrární produkci více dovážet ze zámoří (protože spotřeba potravin se v EU nesníží). Že v zemědělství musí být klimatická reforma o faktické proveditelnosti a proporcionalitě – to politikové v Berlíně ani v Bruselu nechtějí, navzdory varování od expertů, slyšet. Přitom hlavní konkurent EU, kterým jsou Spojené státy americké, zelené strategie od počátku posuzuje kriticky a u sebe je rozhodně zavádět nebude, protože omezují zemědělskou produktivitu. Ministr zemědělství Tom Vilsack výslovně upozornil, že USA nic takového u sebe doma nepřipustí.

Např. v Irsku chovatelé prasat na demonstraci uvedli, že se jim nedostává adekvátních příjmů a jsou v největší krizi za uplynulých 20 let. A že pokud neobdrží přímou pomoc, tak odvětví chovu prasat nemůže přežít. Únorový průzkum ve spolkové zemi

Bádensko-Württembersko ukázal, že více jak polovina chovatelů prasat chce svoje podnikání v tomto odvětví úplně ukončit nebo zredukovat. Obdobná čísla vyšla z průzkumů provedených i jinde v Německu. Jak vyplynulo z průzkumu Agrární komory ČR, více jak polovina zemědělských podniků u nás plánuje kvůli změnám v dotační politice omezit svoji produkci. Jinde to není příliš odlišné.

Děkuji Vám za účast v každoročním sva-zovém šetření výsledku hospodaření v zemědělství. Vyšlo z něho meziroční (2021/2020) snížení zisku v zemědělství o necelou jednu miliardu korun (o téměř 10 %), a to na cca 9,1 mld. Kč (cca 2 600 Kč/ha). Průměr našeho šetření zisku z let 2004 až 2017 vyšel podobně (jako vloni), a to 2 590 Kč/ha. Další a větší pokles lze čekat letos (2022/2021), kdy se ještě více projeví geopolitické napětí, soustavně se zvyšující inflace, zdražování vstupů a to, že nůžky mezi cenami vstupů a cenami placenými zemědělci se stále více rozevírají. Pokud se dynamika meziročního snižování zisku letos zdvojnásobí (což nelze vyloučit), pak lze v zemědělství za letošní rok očekávat v absolutní hodnotě zisk okolo/pod 7 mld. Kč. Jinými slovy se zisková úroveň bude přibližovat polovině dosaženého zisku ve velmi úspěšném roce, jakým pro zemědělce v České republice byl rok 2014. Také lze očekávat, že některé okresy to neustojí a celkově se mohou v zisku dostat nejenže pod 1 000 Kč/ha, ale i pod 500 Kč/ha a někde to může jít už do ztráty. V závislosti na tom, do jaké míry nepříznivě se podmínky pro podnikání v zemědělství ČR vyvinou. |

ULTRA LOKALIZOVANÝ postřik

FABRIQUÉ EN FRANCE
BERTHOUD
l'innovation agricole

odzkoušený, funkční!

**ZNÁME JEDNODUŠŠÍ
ŘEŠENÍ, JAK ZACHRÁNIT
VAŠI ÚRODU**

Pojištění plodin s nejširší pojistnou ochranou na trhu

Jaké jsou výhody našeho pojištění?

- pojišťujeme všechny druhy pěstovaných plodin a trvalých kultur
- poskytujeme kvalitní a rychlou likvidaci škod

241 114 114

www.generaliceska.cz

Generali Česká pojišťovna je partnerem Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR

**S NÁMI V TOM
NEJSTE SAMI**

PUBLICISTIKA

Potravinová soběstačnost jako základ bezpečnosti státu

ILONA ŠVIHLÍKOVÁ

Koncept potravinové soběstačnosti je opředen mnoha mýty. Velmi často se můžeme zcela mylně dočíst, že potravinová soběstačnosti je možno docílit jen v autarkní ekonomice, která nemá žádné vztahy se zahraničím. Přitom ani FAO (Organizace pro výživu a zemědělství) potravinovou soběstačnost s uzavřenou ekonomikou nespojuje. FAO soběstačnost definuje jako rozsah, v němž může země uspokojit své potravinové potřeby z domácí produkce. Povšimněme si, že na rozdíl od často extrémně vyhocených debat FAO soběstačnost definuje jako určité kontinuum, a nikoliv ostré polaritě ne/soběstačný.

Potravinovou soběstačnost můžeme aplikovat i na jednotlivé plodiny. Samozřejmě dává smysl o ní uvažovat jen u plodin či živočišné výroby, která je pro danou zemi realistická. Česká republika ale patří k zemím, která má předpoklady pro soběstačnost. Bohužel v řadě komodit soběstačnost klesá, někdy až k alarmujícím číslům – jako je tomu u vepřového masa či dokonce zeleniny!

Potravinová soběstačnost je navíc konceptem, který velmi silně odráží pohyby ve světové ekonomice. S nástupem neoliberální éry, která v rámci globalizace vedla k propojování ekonomik a závislosti na zahraničním obchodu, se potravinová soběstačnost ocitá v nemilosti. I na zemědělství a potraviny by měly platit zákony volného obchodu – dovážet je ze zemí, kde je vypěstují efektivněji. Existují nicméně země, které navzdory dominanci neoliberální politiky nikdy úsilí o potravinovou soběstačnost neopustily, jako např. Indie.

Potravinová krize v letech 2006–2008 zvýšila o téma potravinové soběstačnosti znovu zájem, ale systematictější a strategičtější pohled na zemědělství jako na odvětví bezpečnostního významu přináší až pandemie covidu-19 a také současný konflikt na Ukrajině. Zkrátka, i když zemědělství jako sektor tvoří ve vyspělých zemích opticky jen malý podíl na HDP, málokdo si dovolí zpochybnit zásadní význam tohoto sektoru, což se také odráží v různé podpoře, které vyspělé země, od USA po EU a Japonsko, tomuto sektoru poskytují.

Není přehnané tvrdit, že kombinace obou otřesů změnila zásadním způsobem mezinárodní dělbu práce. Pandemie dobře ukázala, jak křehká je globalizace a spoléhání se na dodávky typu just-in-time. Přerušování dodavatelských řetězců, které se často budovaly desítky let, masivní zdražení kontejnerové přepravy, která stále u vzniku globalizace, vyvolaly nutnost hledat alternativy. K prvním patří zajišťování vlastní přepravy a budování skladovacích kapacit nadnárodními firmami.

Zemědělský svaz
České republiky

UNCTAD (Konference OSN o obchodu a rozvoji) již definovala několik scénářů změny mezinárodní dělby práce. Tyto scénáře zahrnují regionalizaci výroby, tedy užší sepětí a propojení v rámci regionů, nikoliv nutně převážení součástí mezi několika světadíly. Příkladem takové propojenosti a spolupráce jsou např. země ASEAN. K dalším možnostem vývoje patří důraz na lokální ekonomiku, tedy budování domácích kapacit, propojení domácí výroby a spotřeby, která může mít i neoddiskutovatelný ekologický přínos.

Je patrné, že stále více zemí si uvědomuje, že být závislý na vzdálených trzích může představovat neúměrné riziko. Znovu se tedy jako důležité téma vrací definice strategických odvětví a také angažmá státu a jeho hospodářské politiky při novém hledání obsahu ekonomické bezpečnosti. Potravinová soběstačnost do těchto úvah neodmyslitelně patří.

Potravinová soběstačnost se ale netýká „jen“ produkce, ale také jejího zpracování a uplatnění na domácím trhu. Zpracovatel-

ské kapacity mají strategický význam, ekonomicky zvyšují přidanou hodnotu. Právě přidaná hodnota je dlouhodobý problém české ekonomiky. I v zemědělství totiž příliš často vyvážíme komoditu a dovážíme hotové výrobky. Například vyvážíme pšenici či mléko. Tyto hotové výrobky se navíc prodávají v řetězcích vlastněných zahraničními firmami. Jejich cenová politika již měla být dávno v hledáčku finanční správy.

Odbytové kanály mají velkou důležitost. Jistě tu jsou různé farmářské trhy či prodeje ze dvora. I když jsou tyto možnosti odbytu často spojovány s příjemnějším zážitkem než běžný nákup v supermarketu, jejich role je stále spíše doplňková a těžko změnit poměr sil v české ekonomice. Zemědělec je zkrátka na konci řetězce, a proto je to tak často právě on, kdo nese tíhu „přízpusobením se“ cenové politice a preferencím řetězců.

Právě z těchto důvodů se zemědělci tradičně spojovali do družstev. Družstevní tradice v českých zemích sahá až do poloviny 19. století, zejména tradice prvorepubliková je velmi silná a i dnes inspirující. Soběstač-

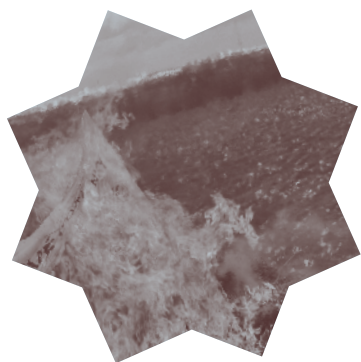
nost se zkrátka týká domácích kapacit a jejich rozvoje.

Důležitou roli samozřejmě hraje spotřebitel. Důraz na cenové slevy a akce, který se projevuje v dlouhodobém chování velké části spotřebitelů, ukazuje na problémy s kupní silou, ale i na slabou vazbu např. k danému regionu a jejich producentům. S tíživou ekonomickou situací může cena zboží převálcovat všechny ostatní úvahy, i případné reklamní a osvětové kampaně, které ale jinak tvoří součást podpory potravinové soběstačnosti.

Přesto je ale právě těžká situace vhodným momentem k podpoře místních výrobků (včetně potravin) i potravinové soběstačnosti. Odhaluje totiž dobře nezdravou závislost na zahraničním zboží a kapacitách.

Začít lze na jakékoliv úrovni. Od podpory regionálních produktů na trzích z pozice jednotlivce po podporu nákupu regionálních produktů pro školy, nemocnice či sociální ústavy u obcí, města a krajů. Důležité je umět myslet „za roh“ a i pomocí rozvoje potravinové soběstačnosti převzít zodpovědnost za tuto zemi, její půdu a krajinu. |

PUBLICISTIKA

Nejednejte o nás bez nás, vyzývají vládu zemědělské organizace

ING. JAROSLAV VAŇOUS PŘEDSEDA ZD SE SÍDLEM VE SLOUPNICI

Nastupující vláda chce měnit pravidla pro zemědělské hospodaření během několika dní a postavila mimo hru zemědělskou veřejnost. To může ohrozit budoucí vývoj českého zemědělství a dodávky českých kvalitních potravin pro obyvatele za dostupné ceny. Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR, které zastupují podniky všech velikostí a různého výrobního zaměření, proto po společném mimořádném jednání představenstev obou organizací vyzývají vládu, aby je přizvala k jednáním o plánovaných změnách.

Strategický plán Společné zemědělské politiky na období let 2023 až 2027, který určuje pravidla zemědělského hospodaření a jejich do- držování podmiňuje peněžními kompenzacemi pro zemědělce, byl projednáván více než rok se zástupci odborné i neodborné zemědělské veřejnosti a následně jej schválila předešlá vláda. Nová vládní koalice mluví o zásadních změnách ve Strategickém plánu SZP, na něž má čas pouhých několik dní do poloviny ledna, aby dokument stihla poslat ke schválení Evropské komisi. Nejzazší termín je do konce měsíce.

„Strategický plán SZP, který schválila předešlá vláda, vnímáme jako kompromis mezi požadavky všech oprávněných stran. Ze svých požadavků musel slevit každý včetně Agrární komory ČR, jež zastupuje většinu českých pěstitelů a chovatelů. Jakékoliv změny Strategického plánu SZP povedou k vychýlení zmíněné rovnováhy. Požadavky na zemědělskou praxi se neustále zvyšují a příští Společná zemědělská politika a cíle Zelené dohody pro Evropu toho po zemědělci budou chtít do budoucna více za méně peněz,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

„Už podle dosud platných pravidel jsou drobní zemědělci ve srovnání se středními a velkými zvýhodněni, o čemž svědčí narůstání výměr podniků do 500 hektarů a zvyšující se počet především nejmenších žadatelů o dotace. A to na úkor hlavně středních a větších zemědělských podniků. Při desetiprocentním podílu platby na první hektary získají nejmenší zemědělci dvojnásobnou sazbu přímých plateb, která kompenzuje jejich sociální potřebnost. Vyšší podíl těchto plateb povede k výrazné nerovnováze. To vše bez účasti většiny českých zemědělců, kteří zajišťují výživu tohoto národa,“ sděluje předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha

Za zásadní považují zmíněné hlavní zemědělské organizace minimální udržení navržené míry kofinancování Programu rozvoje venkova ve výši 65 procent, kterou obsahuje již schválený Strategický plán SZP. Současně souhlasí s původně navrženou výší redistributivní platby na úrovni 10 procent. Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR rovněž dlouhodobě varují před zavedením zastropování přímých plateb, které považují za diskriminační.

Obě organizace vyzývají vládu k jednání o změnách Strategického plánu SZP. V opačném případě se obrátí na Evropskou komisi, která spolupráci na Strategickém plánu SZP s relevantními partnery ukládá každému členskému státu. Současně se zvýší napětí v členských základnách obou organizací, které se už nyní bouří vzhledem k rostoucím vstupním nákladům o desítky až stovky procent. To ale nemohou promítnout do cen, za něž prodávají své zboží, a dlouhodobě prodělávají.

„Nespokojenost našich členů se současnou situací se stupňuje. Někteří mluví o tom, že vyjedou s traktory do ulic. Zásadní změny Strategického plánu SZP mohou být spouštěčem protestních akcí napříč republikou. Oslabí ekonomickou udržitelnost dobré zemědělské praxe v České republice a zvýší míru nejistoty ohledně budoucnosti českého zemědělství, kterou nyní zažíváme. Na to mohou doplatit i zákazníci, kteří pak na pultech obchodů budou nacházet stále méně domácích potravin. Zvýšení dovozu potravin povede k cenové nestabilitě potravin a potenciálnímu zdražování,“ dodává prezident Agrární komory ČR Doležal.

„Koaliční návrhy na zvýšení míry redistribuce a zastropování přímých plateb považujeme za diskriminační a poškozující především drobné vlastníky, kteří se rozhodli nevýhodným podmínkám čelit sdružením majetku a za neúměrné zvýhodnění minoritní části zemědělců bez jakýchkoli požadavků na plnění ekologických či produkčních požadavků společnosti,“ poznamenává předseda Zemědělského svazu ČR Pýcha.

„Kvůli historickému vývoji máme největší průměrnou velikost farem v Evropě. Není však pravdou, že velký zemědělec je špatný zemědělec. Ano, Green Deal na ně bude klást daleko větší požadavky než dnes a bude na nich, jak se s tím vyrovnají. Je krásné mít regionální potraviny z malých farem, ale je třeba zajistit zásobování pro 10 milionů obyvatel v celém Česku. A to bez širokého portfolia podniků neuděláme,“ doplňuje prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová.

Zemědělský svaz
České republiky

Vláda diktuje podmínky pro zemědělce a ignoruje je. Hrozí další protesty

Vláda diktuje zásadní změny pravidel pro zemědělské hospodaření, které neprojednala s Agrární komorou ČR a Zemědělským svazem ČR jakožto hlavními zástupci většiny českých zemědělských podniků všech velikostí a různého výrobního zaměření. Ignoruje tak téměř čtyři tisíce demonstrantů, kteří se sešli před sídlem Úřadu vlády České republiky ve Strakově akademii. Hrozí další protesty zemědělců napříč republikou, pokud vláda nezmění svůj přístup.

Ministerstvo zemědělství oznámilo zásadní změnu Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období let 2023 až 2027, který určí pravidla pro zemědělské hospodaření v Česku na dalších pět let. Plánuje zvýšit úroveň redistributivní platby, tedy platby na první hektary, z původně

navržených deseti procent na 23 procent. To znamená nejvyšší úroveň ze všech členských států Evropské unie. Poškodí tím budoucí vývoj českého zemědělství a produkci kvalitních levných potravin pro obyvatele za dostupné ceny.

„Nová vláda rozhodla na základě dojmů či kusých a zkreslených informací, a především po tlaku organizací, kteří zastupují marginální část zemědělské veřejnosti. Bez nadsázky lze říci, že prohráli zemědělci, které skutečně živí péče o krajinu, půdu a zvířata, a naopak vyhráli velcí vlastníci půdy. Na rozhodnutí vlády nejvíce doplatí rodinné podniky, které už nyní bojují o přežití, a patří k tomu nejcennějšímu, co v českém zemědělství je,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

„Navrženou změnu považujeme za výsměch všem zemědělcům. Takzvané kom-

promisní návrh redistributivní platby a zastropování je kompromis z kompromisu, který znevýhodní všechny zemědělce nad 150 hektarů. Vysoká míra podpory ekologického zemědělství poškodí produkční zemědělce všech velikostí, bez reálného dopadu na nabídku potravin v režimu bio. Naopak povede k výrazné ztrátě produkce potravin,“ uvádí předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha.

Napětí v členských základnách Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR stoupá a zemědělci jsou připraveni znovu vyjít do ulic a protestovat tentokrát napříč Českou republikou. Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR, které zastupují většinu českých zemědělských prvovýrobců a rozhodují demokraticky, svolají další mimořádné jednání představenstev obou organizací. Pokud vláda

nezmění svůj přístup a nepřizve k rozhodování o zásadních změnách Strategického plánu SZP hlavní zemědělské organizace, Agrární

komora ČR a Zemědělský svaz ČR se obrátí na Evropskou komisi, podle níž mají vlády členských států Evropské unie povinnost

projednat Strategické plány SZP s relevantními zástupci odborné a neodborné veřejnosti, a nikoliv je nadiktovat.

Otevřený dopis vládě České republiky

Vážený pane premiére, dnes společně zasedala představenstva Agrární komory České republiky a Zemědělského svazu České republiky, které jednomyslně přijaly následující závěry:

Přestože naše organizace zastupují významnou část podnikatelských subjektů všech velikostí a forem a výrobního

zaměření, které obhospodařují více než 60 % zemědělské půdy a produkují více než 80 % zemědělských komodit a potravin, nebyly do budoucího Programového prohlášení vlády zohledněny žádné naše připomínky.

Do dnešního dne neproběhlo oficiální projednání našich připomínek se zástupci koaliční vlády.

Jsme znepokojeni, že během několika dnů má dojít k zásadním úpravám tzv. Strategického plánu SZP EU, který se za účasti všech odborných nevládních organizací a zástupců občanské společnosti transparentně projednával po dobu téměř dvou let.

Nesouhlasíme zejména se zavedením zastropování přímých plateb a s významným

agri-precision

NAVIGACE A MONITORING ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY

STONEX

RUČNÍ GPS PRO VYMĚŘOVÁNÍ PŮDNÍCH BLOKŮ

Univerzální, odolné a přesné zařízení pro rozdělování, kontrolu vytýčování půdních bloků

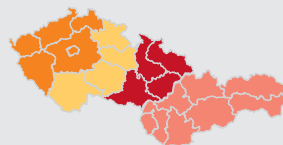
STONEX S70G 99.000,- Kč

- Česká aplikace GeoGIS s přímým propojením s LPIS
- Robustní a odolný tablet s integrovaným RTK přijímačem +/- 3 cm
- Online vzdálená podpora a přenos dat
- Vyměřování hranic PB, protierozních zón, hnojišť atd.
- Navigace na předem vytvořené zákresy a body

AGRI-PRECISION s.r.o.
U Malovaného Mlýna 1509
664 91 Ivančice

info@agri-precision.cz www.AGRI-PRECISION.cz

+420 702 160 560
+420 724 914 989
+420 720 965 405
+421 948 873 397

PROBIOTIKA PRO LEPŠÍ VÝNOS KUKUŘICE

WWW.LAIVEN.ORG

**Zvyšte výnos kukuřice
až o 34 % díky
probiotikům LAIVEN Flora.**

V rámci testu vedeného Zemědělským výzkumným ústavem v Kroměříži došlo díky aplikaci probiotického přípravku LAIVEN Flora ke zvýšení výnosu zrna kukuřice o 34 %. Výnos pokusných variant se zvýšil o 2,61 t/ha oproti průměru kontroly. Probiotika LAIVEN Flora také pomáhají kukuřici vyrovnávat se se stresem způsobeným klimatickými jevy i nevhodnými agrotechnickými postupy.

PODPORUJÍ
RŮST

ZLEPŠUJÍ
VÝNOS
PLODIN

ZLEPŠUJÍ
VÝŽIVU

SNÍŽUJÍ
POŠKOZENÍ
ROSTLIN

POSILUJÍ
KOŘENY

ZVÝŠUJÍ
KVALITU
ÚRODY

POVZBUZUJÍ
IMUNITU

OMEZUJÍ
STRES

ROSTLINOLÉKAŘ NA TELEFONU

Získejte pravidelné doporučení, jak ve vaší oblasti ochránit rostliny před chorobami i škůdci, kdy hnojit a jaké přípravky použít. Vše můžete s expertem na ochranu rostlin konzultovat po telefonu.

KDO JE NÁŠ ROSTLINOLÉKAŘ?

Ing. František Muška, Ph.D., se metodami efektivní ochrany rostlin před chorobami a škůdci zabývá od dětství po vzoru svého otce. Používá metodu krátkodobé i dlouhodobé prognózy a signalizace výskytu vybraných škodlivých činitelů zemědělských plodin a trvalých kultur.

CO ZÍSKÁTE?

- Každý týden budete dostávat předpověď, jací škůdci nebo choroby se ve vaší lokalitě objeví a za jakých podmínek se situace změní.
- Dozvíte se, jaký přípravek pro ošetření rostlin použít.
- Zjistíte, kdy aplikovat hnojiva.
- Výsledkem je zdravá, nepoškozená úroda, a tím pádem i větší zisky.

**PRO VELKOU,
ZDRAVOU ÚRODU**

KONTAKTUJTE NÁS

WWW.LAIVEN.ORG

+420 601 316 125 | INFO@MANETECH.CZ

navýšením tzv. redistributivní platby (platby na první hektary), která má být podle některých doposud neoficiálních informací až na neakceptovatelné úrovni 30 % obálky přímých plateb, čímž by se Česká republika naprosto vymykala plánované skutečnosti v ostatních členských státech Evropské unie.

Připomínáme, že náš největší a produkčně nevýznamnější soused Německo nebude nejenom zavádět nástroj zastopování podpor v prvním pilíři, ale chystá se zavést pouze 12% redistributivní platbu, která navíc v kontextu Německa znamená relativně nižší sazbu vůči základní platbě BISS.

Stejně tak většina ostatních členských zemí bude v tomto období, kdy je poprvé redistributivní platba zavedena na unijní úrovni povinné, zůstat na povinném minimu, tedy na 10 %.

Extrémně nastavená výše platby na první hektary povede nejen k nerovnosti podmínek pro zemědělské podnikatele, ale také povede k výraznému navýšení cen půdy a nájmu, což bude znamenat existenční problémy i pro menší soukromé podnikatele, kteří z cca 50 % hospodaří na pronajaté půdě.

Tato opatření se dotknou zemědělců, kteří produkují významnou část českých potravin a surovin pro tyto potraviny a kteří již nyní čelí extrémním inflačním tlakům. Těm nezbyde nic jiného než ztrátovou výrobu ukončit, což se negativně projeví v potravinové bezpečnosti

České republiky a v extrémním růstu cen potravin pro české občany. Kromě současné energetické chudoby tak v roce 2022 a později čeká mnoho domácností také chudoba potravinová.

Naše lesnictví prochází historicky největší kalamitou. Upřednostnění mimoprodukčních funkcí v lesích ve vlastnictví státu významně ohrozí vyváženost základních pilířů trvale udržitelného hospodaření v lesích – ekologického, ekonomického a sociálního. Lze očekávat i fatální dopady do zaměstnanosti a do navazující zpracovatelské vertikály včetně existujících a historicky státem podpo-

řených investic do zhodnocování dříví jako obnovitelné suroviny.

Návrhy na rozšiřování velkoplošných nejprůsňěji chráněných území v kulturní krajině je nutné projednat v odborné diskusi, zejména s ohledem na kulturní krajinu a obyvatele, již v území žijí. Upozorňujeme na vysokou míru finanční zátěže pro státní rozpočet vznikající při správě těchto území.

Doposud se jednalo o vládním prohlášení „o nás bez nás“. Důrazně požadujeme, aby- chom byli k současným i budoucím zásadním jednáním o agrární politice přizváni a náš většinový názor byl respektován.

Jak je to se strategickým plánem?

Už je to více než měsíc, kdy jsme vyjádřili nespokojenost se způsobem projednávání změn národního strategického plánu SZP pro nové období. Možná stojí za to zopakovat si několik základních informací o vývoji.

Vše začalo před čtyřmi lety projednáváním reformy SZP na úrovni Evropské unie. Komise představila návrh změn a začala jej projednávat se zainteresovanými stranami. Po letech vyjednávání se podařilo dojednat kompromis, který však byl nakonec doplněn tzv. Green deal (Zelenou dohodou). Významným hráčem, při formování kompromisu, byla i celoevropská zemědělská organizace

Copa/Cogeca, sdružující naprostou většinu zemědělců EU. Pozice této organizace k reformě SZP byla svými členy dlouhou dobu projednávána, přesto se našla minoritní zemědělská nevládka z jedné menší země, Asociace soukromého zemědělství, která dojednanou pozici napadla, ačkoliv v procesu tvorby pozice se smysluplně na formování nepodílela. Trucovitě pak členství v Copa/Cogeca zrušila. To následně, půl roku po rezignaci na členství, mediálně oznámila těsně před finálním jednáním tzv. trialogu (jednání zástupců evropského parlamentu, Komise a Rady) ke konečné podobě SZP

doplněné o dílčí strategie Green Deal evropským parlamentem.

Už v té době nabrala všechna jednání obrovské zpoždění a začalo se pracovat na podobě národního strategického plánu. Ministerstvo zemědělství vytvořilo pracovní skupiny, ve kterých měly slovo všechny nevládní zemědělské i nezemědělské organizace. Na evropské úrovni stále probíhala jednání o konečné podobě a pracovní skupiny tak pracovaly s různými možnými variantami, aby mohla být konečná verze přijata před koncem minulého roku. Každá ze stran musela ustoupit ze svých požadavků a každá se

MICHELIN® **MULTIBIB MULTIBIB PLUS**

UNIVERZÁLNÍ ŘEŠENÍ PRO VŠECHNY VAŠE PRÁCE SE
ZACHOVÁNÍM ODOLNOSTI A **KOMFORTU**

NOVINKA - MICHELIN MULTIBIB PLUS

650/65 R38 163D / 650/65 R42 165D

- VYŠŠÍ NOSNOST
- NOVÉ KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ PRO SNÍŽENÍ HLUČNOSTI V KABINĚ PŘI VYSOKÝCH RYCHLOSTECH!

Produktivita

Až 65 km/h Index rychlosti D

Univerzální užití

Vynikající výkony na poli i na silnici

Dlouhá životnost

Hloubka záběrových zubů až 57 mm

ROZMĚRY

320/65 R16 107D
340/65 R18 113D TL
440/65 R20 128D
420/65 R24 126D
440/65 R24 128D
480/65 R24 133D
540/65 R24 140D

420/65 R28 135D
440/65 R28 131D
480/65 R28 136D
540/65 R28 142D
540/65 R30 143D
540/65 R34 152D
540/65 R34 145D

600/65 R34 151D
540/65 R38 147D
600/65 R38 153D
650/65 R38 157D

NOVINKA 650/65 R38 163D TL PLUS

650/65 R42 158D

NOVINKA 650/65 R42 165D TL PLUS

agro.michelin.com

MICHELIN

musela smířit s některými aspekty návrhů. Pro Zemědělský svaz ČR šlo například o přesun managementu TTP z druhého do prvního pilíře mezi jedno z opatření tzv. ekoschémat. Další byla výše kofinancování druhého pilíře, kde jsme prosazovali navýšení z 35 % na 70 %. Nutno říci, že požadavek na navýšení kofinancování PRV podpořily společnou výzvou všechny nevládní organizace s výjimkou Asociace soukromého zemědělství.

Na konci listopadu ministerstvo zemědělství zveřejnilo téměř finální verzi národního strategického plánu k závěrečným stanoviskům a připomínkám s desetiprocentní redistributivní platbou v prvním pilíři bez zastropování a 65% kofinancováním druhého pilíře. Následně místopředseda Asociace soukromého zemědělství zveřejnil článek, kde tuto verzi národního rozpočtu zpochybnil (jaká podobnost s projednáváním na evropské úrovni) a zveřejnil výpočet, podle kterého se ministerstvo chystá všem zemědělcům odebrat 1000 Kč z přímých plateb a z těchto peněz financovat velké holdingy. Přiznám, že tomuto článku jsme nevěnovali velkou pozornost, protože jsme nevěřili, že takovým nesmyslům může někdo uvěřit. Mýlili jsme se.

Oč jde? Na platby v prvním pilíři je určeno cca 20,5 mld. Kč, což je méně než v minulých letech. V původním návrhu bylo určeno 10 % z obálky na redistributivní platbu (RP). 13+2 % na citlivé komodity, 30 % na ekoschémat (vč. jednoho z opatření na management TTP), 0,5 % na mladé zemědělce a 0,4 % na podporu malých subjektů. Zbytek tvoří přímé platby, tzv. BISS. Asociace soukromého zemědělství však ve svém výpočtu odečetla automaticky od platby BISS+RP 1000 Kč, což je zřejmě dle jejich pohledu část managementu TTP v rámci ekoschémat a podpory precizní zemědělství. Ovšem ekoschémat jsou na výši RP a BISS zcela nezávislá a naopak. Takže vlastně odečetli hrušky od jablek. Jen pro vysvětlení. Opatření v rámci ekoschémat jsou oceněna určitou částkou a náleží zemědělcům jen po splnění těchto opatření – strukturální změna ekoschémat tedy má vliv na výši sazby v tomto opatření, ale nemá žádný vliv na výši BISS+RP, jak se svou manipulativní kalkulací zřejmě snaží ukázat ASZ. A zcela nezávislé jsou platby v prvním a druhém pilíři. Kalkulace s odečítanou „magickou“ tisícovkou je tedy od základu chybná.

Následně se začaly objevovat informace, že těmto pochybným výpočtům uvěřili i politici a na jejich základě chystají radikální změny v národním strategickém plánu. Na tyto signály jsme zareagovali žádostmi o setkání jak s ministrem zemědělství, tak s předsedy stran koalice. Ministr zemědělství přijal našeho předsedu a prezidenta Agrární komory ČR a jediným sdělením bylo, že o podobě strategického plánu rozhodují předsedové koaličních stran, nikoliv on. Na uvedená jednání jsme nebyli přizváni, předsedové stran, kteří dělali konečné rozhodnutí s námi s výjimkou předsedy KDU ČSL Jurečky nejednali a naši žádost o jednání ignorovali. Proto jsme začali pracovat na přípravě demonstrace, abychom ukázali že takový postup je nepřijatelný. Následně zareagoval na společnou výzvu 29 organizací předseda vlády s tím, že jednání stále probíhají a že s námi jednat nebude, pokud bude cítit tlak protestů. Tato odpověď byla konečným impulsem pro uspořádání první demonstrace před úřadem vlády. V době jejího konání předsedové koalice přijali politické rozhodnutí, že dojde k radikální změně redistribuce z 10 % na 23 % z celkové obálky. A tuto změnu označili za kompromis.

Vzhledem k přijatému politickému rozhodnutí bez zveřejnění jakýchkoli dopadů a další neochotě jednat následoval další protest – symbolické spálení balíku slámy a protestní jízdy traktorů středních a větších zemědělců po celé republice. Ani tato akce nepřipoutala pozornost politiků a zcela přepracovaná koncepce, která bude mít podle našeho názoru hluboký dopad na české zemědělství, byla zaslána pracovní skupině

svolané ministerstvem zemědělství. Na tu bylo přizváno 80 organizací a jednotlivců, kteří měli tři minuty na přednesení svých stanovisek. Druhý den po této zcela formální schůzce byl národní strategický plán bez projednání našich připomínek odeslán Evropské komisi.

To vedlo k vytvoření krizového štábu Zemědělského svazu ČR a Agrární komory ČR, který vyzval zemědělce k další protestní jízdě. Ta se

měla uskutečnit minulou středu opět v celé republice a masivnější účastí zemědělské techniky. Večer před konáním akce se po měsíci čekání ozvali pracovníci kanceláře předsedy vlády, že je ochoten se s našimi zástupci setkat, pokud bude demonstrační jízda zrušena. Na to jsme rychle reagovali, vyzvali jsme připravené zemědělce, aby plánovanou jízdu odložili minimálně do konání schůzky s premiérem.

Prohlášení Krizového štábu AK ČR a ZS ČR ze dne 4. 3. 2022

Bezpečnostní situace v Evropě, ale i v celém světě se za posledních několik dní zásadně změnila. Kromě obranyschopnosti Evropské unie a jednotlivých členských zemích je třeba zaměřit se také na potravinovou a energetickou bezpečnost.

Válečný konflikt na Ukrajině se již nyní projevil a bude dále projevoval extrémním růstem cen některých zemědělských komodit a zejména enormním růstem cen zemědělských vstupů, jako jsou hnojiva, paliva, energie, krmiva aj. To bude nevyhnutelně znamenat výpadek produkce či nárůst její ceny, zejména pokud budeme závislí na dovozech. Jako produkční zemědělci, kteří zajišťují většinu surovin pro výrobu potravin v této zemi, vidíme jako svoji povinnost varovat zavčas před hrozícím výrazným zdražením potravin a ohrožením potravinové bezpečnosti.

Vyzýváme proto politiky na území České republiky i Evropské unie, aby se v této zcela mimořádné situaci zasadili o odložení reformy SZP minimálně o 2 roky. Reforma, která se nyní projednává a dokončuje, vznikla za zcela jiných bezpečnostních podmínek a za zcela jiných životních nákladů obyvatel.

Ve chvíli, kdy je zcela zásadně ohroženo zásobování Evropy, ale i světa, potravinami a energiemi, je nutné minimálně:

1. Nevyžadovat po zemědělci, aby od roku 2023 uváděli ornou půdu do klidu bez produkce.

2. Neznevýhodňovat produkční zemědělce a zejména střední a větší podniky, které v České republice produkují většinu potravin.
3. Zemědělské podpory směřovat ke skutečným aktivním zemědělcům s minimální zemědělskou produkcí z obhospodařovaných hektarů.
4. Přehodnotit „ekoschémat“ v bodech, kde výrazně omezují zemědělskou produkci.

Dále vyzýváme naše politiky, aby pomohli zavčas, stejně jako v ostatních zemích EU (Polsko, Slovensko, Belgie aj.), těm komoditám, které jsou důležité pro obživu obyvatel a kterým hrozí vlivem růstu vstupů výrazné ekonomické problémy – skot, prasata, drůbež, ovoce, zelenina a ostatní citlivé komodity.

V zájmu spotřebitelů v této zemi Vám děkujeme za pochopení, vstřícnost a odpověď obsahující Váš přístup k řešení situace.

Produkční zemědělci přijdou o miliardy

Vláda změnila v rychlosti Strategický plán Společné zemědělské politiky, čímž připraví v letech 2023 až 2027 zemědělce vyrábějící většinu českých potravin o miliardy korun. Přesto k rozhodování o zásadách do tohoto dokumentu, který ovlivní české zemědělství a ceny potravin pro spotřebitele, nepřizvala Agrární komoru ČR a Zemědělský svaz ČR a odeslala jej do Bruselu schválit.

„Vláda nebere ohledy na dopady těchto změn, kterými jsou hrozící zdražení potravin pro obyvatele, méně pestrá česká krajina a arbitráže a soudní spory kvůli ušlým ziskům a zmařeným investicím zemědělců. Ztráty produkčních zemědělců, kteří vyrábějí většinu českých potravin, potvrzuje také zveřejněná kalkulačka od Ministerstva zemědělství. Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR proto zvažují další kroky a nevylučují další protestní akce,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

„Na počátku jsme byli obviněni, že ve spolupráci s bývalým ministerstvem zemědělství chceme okrást všechny zemědělce. Aktuálně zveřejněná kalkulačka nám dává za pravdu a ukazuje, že část zemědělců v zájmu osobního prospěchu použila nepravdivé údaje a výpočty. Tím zmanipulovala politiky, kteří nemají šanci se ve složité situaci financování zemědělství orientovat,“ sděluje předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha.

Vládní koalice ODS, KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a hnutí STAN zvýšila úroveň redistributivní platby, tedy platby na první hektary, z původně plánovaných 10 procent na 23 procent z celkové částky na přímé platby. To znamená, že podniky nad 150 hektarů přijdou o část podpor, jejichž sazba bude klesat s rostoucí velikostí. Většina členských zemí Evropské unie přitom volí redistributivní platbu na úrovni 10 procent, například Německo si stanovilo 12 procent a následuje na produkci zemědělských komodit nevýznamná Litva s 20 procenty.

Původní 10procentní úroveň redistributivní platby navíc byla kompromisem, který vznikl během téměř dvouleté diskuse s nevládními zemědělskými i environmentálními organizacemi a schválila je předešlá vláda. Nová vláda to změnila během měsíce a odeslala dokument ke schválení Evropské komisi ve

KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY NÁSLEDKŮ PRO ZEMĚDĚLSKÉ PODNIKY (KURZ 25 Kč/€)

Podnik 616 ha, z toho 55 ha TTP, pouze RV

Průměrná velikost půdního bloku orné půdy 17,5 ha, TTP 2 ha

	Současný systém	23% redistribuce
SAPS (BISS)	2,15 mil. Kč	1,11 mil. Kč
ANC	0,57 mil. Kč	1,3 mil. Kč
Greening (AEKO)	1,2 mil. Kč	0,5 mil. Kč
VCS	0,12 mil. Kč	0,133 mil. Kč
Přechodná vnitř. podpora	0,08 mil. Kč	0
Redistribuce	0	0,571 mil. Kč
Celkem	4,13 mil. Kč	3,61 mil. Kč

Rozdíl se bude podnik snažit vyrovnat pomocí ekoschémat, i když zatím není jasné, jaké pro ně budou platit podmínky. Kromě poklesu přímých plateb je pro podnik problémem odborně nepodložené snížení výměry v SEO na 10 ha, což bude mít vliv jednak na zvýšení nákladů, jednak se tím na několik let naruší osevní postup.

Podnik 1375 ha, z toho 1000 ha TTP, kombinovaná produkce RV + ŽV, chov dojníc, chov KBTPM

	Současný systém	23% redistribuce
SAPS (BISS)	4,47 mil. Kč	2,34 mil. Kč
ANC	4,04 mil. Kč	3,87 mil. Kč
Greening (AEKO)	2,52 mil. Kč	1,99 mil. Kč
VCS	2,65 mil. Kč	2,34 mil. Kč
Přechodná vnitř. podpora	0	0
Redistribuce	0	0,571 mil. Kč
Celkem	13,68 mil. Kč	11,10 mil. Kč

Kromě poklesu přímých plateb je pro podnik problémem zvýšení nákladů a výpadek produkce krmení.

Podnik 1919 ha, z toho 485 ha TTP, kombinovaná produkce RV + ŽV, chov dojníc, chov prasat

	Současný systém	23% redistribuce
SAPS (BISS)	6,16 mil. Kč	3,45 mil. Kč
ANC	2,27 mil. Kč	2,18 mil. Kč
Greening (AEKO)	3,5 mil. Kč	3,27 mil. Kč
VCS	5,14 mil. Kč	2,24 mil. Kč
Přechodná vnitř. podpora	0,3 mil. Kč	0
Redistribuce	0	0,571 mil. Kč
Celkem	17,37 mil. Kč	11,71 mil. Kč

Kromě poklesu přímých plateb je pro podnik problémem zvýšení nákladů a výpadek produkce krmení vyplývající z ekoschémat a neproduktivních ploch.

speciálně prodloužené lhůtě do konce ledna letošního roku.

Tyto zásahy do Strategického plánu Společné zemědělské politiky připraví zemědělce všech velikostí, různých právních forem

a odlišného výrobního zaměření o vysoké peněžní částky. Následkem toho budou tyto podniky nuceny utlumit náročnější zemědělské činnosti, jako je produkce masa, masných výrobků, mléka, vajec nebo pěstování ovoce,

zeleniny, brambor, chmele či cukrové řepy. Tím dojde k dalšímu poklesu potravinové soběstačnosti Česka a kvůli zvýšeným odvozům potravin z ciziny také k větší cenové nestabilitě pro zákazníky.

Vychýlené kyvadlo. Ale opačným směrem

Stále se dozvídáme, jak je kyvadlo rovnováhy v zemědělství vychýleno ve prospěch velkých zemědělských podniků. Tuto nepravdu šíří mnohdy ti, kteří by rádi za své nicnedělání dostávali ještě větší částky, tak mnozí politici, kteří ani netuší, jaká je skutečnost a na základě jednoho z mnoha čísel vyvozují závěry.

Krásným příkladem jsou zveřejněné údaje z dat ÚZEI, že dotace na jeden hektar jsou pro menší hospodářství nižší, než pro střední a velká. Ovšem to je jen souhrnný údaj, který nic neříká o tom, co které z těchto hospodářství dělá. Současný systém, přímých plateb je podstaven tak, že všem zemědělcům náleží po splnění

základních podmínek správné zemědělské praxe základní platba. V roce 2021 činila 3331,68 Kč/ha. A další dotace jsou podmíněny splněním dalších podmínek. Záleží tedy, zda konkrétní zemědělských podnik plní podmínky takzvaného ozelenění, zda pěstuje některou z citlivých plodin, nebo zda se věnuje chovu některých podporovaných skupin hospodářských zvířat.

Nejlépe to lze ilustrovat na modelových příkladech zemědělců s různou velikostí a stejným produkčním zaměřením. Vezměme si 100 a 1000 hektarové hospodářství s minimalistických osevním postupem, s pěstováním brambor, a pěstováním brambor, meruňkovým sadem a chovem dojného skotu.

1. Základní osevní postup, tři plodiny pšenice ozimá, řepka ozimá, ječmen jarní (typický osevní postup malých zemědělců).

100 ha podnik

- Základní platba – 3331,68 Kč/ha
- Greening – 1833,32 Kč/ha
- Přímé platby celkem – 516.500 Kč
- Sazba přímých plateb – 5.165 Kč/ha

1000 ha podnik

- Základní platba – 3331,68 Kč/ha
- Greening – 1833,32
- Celkem – 5.165.000 Kč
- Krácení 5 % nad 150.000 € – -70.000 Kč
- Přímé platby celkem – 5.095.000 Kč
- Sazba přímých plateb – 5.095 Kč/ha

2. Základní osevní postup s konzumními bramborami

100 ha podnik

(10 ha brambor)

- Základní platba – 3331,68 Kč/ha
- Greening – 1833,32 Kč/ha
- Platba za brambory – 4470,96 Kč/ha
- Přímé platby celkem – 561.210 Kč
- Sazba přímých plateb – 5612,10 Kč/ha

1000 ha podnik

(100 ha brambory)

- Základní platba – 3331,68 Kč/ha
- Greening – 1833,32 Kč/ha
- Platba za brambory – 4470,96 Kč/ha
- Celkem – 5.612.090 Kč
- Krácení 5 % nad 150.000 € – -93.104 Kč
- Přímé platby celkem – 5.518.986 Kč
- Sazba přímých plateb – 5518,99 Kč/ha

BONSILAGE FIT G

SILÁŽOVÁNÍ TRAV

Bonsilage Fit G přeměňuje cukry na cenný propylenglykol

Neošetřené travní siláže bohaté na energii vykazují často vysoký obsah zbytkových cukrů a nízkou aerobní stabilitu. Následkem toho dochází k druhotnému zahřívání siláží a projevům acidózy u krav.

Bakterie mléčného kvašení v Bonsilage Fit G přeměňují cukry v cenný propylenglykol, zvyšují stabilitu travních siláží a podporují pomocí vytvořené kyseliny octové optimální bacherové prostředí. Výsledky travních siláží 2020 jasně dokládají, že u siláží ošetřených s Bonsilage Fit G se z cukrů fermentuje více stabilizujících a pro bacher příznivějších kvasných produktů než v případě travních siláží neošetřených (graf 1).

Více propylenglykolu

ISF Schaumann Forschung zprostředkoval z analýz travních siláží 2021, které jsou konzervované s Bonsilage Fit G, průměrný obsah propylenglykolu. Tato hodnota činí 2,7 % v sušině, přičemž se investice do Bonsilage Fit G několikrát vrátí (schéma 1).

Chovatelé dojníc, kteří zkrmuji travní siláže ošetřené s Bonsilage Fit G, hovoří o výrazném zlepšení ukazatelů reprodukce stáda. Zvýšená produkce propylenglykolu a pozitivní účinek na zdravotní stav krav byly vědecky doloženy (graf 2).

Měřitelně lepší kondice krav

Při ošetření travní siláže pomocí Bonsilage Fit G profitují zvířata, kterým se zkrmuje, několikrát. Snižuje se obsah kyseliny mléčné, která je kritická pro zdraví bacheru a zvyšuje se obsah fyziologicky hodnotné kyseliny octové. Kyselina octová má důležitý vliv ve prospěch stability siláží po otevření sila a pozitivně působí na příjem krmiva. Propylenglykol, v průměru vytvořených 2,7 % v sušině, doplňuje v siláži kvasné kyseliny a zlepšuje energetické zásobení krav. To může být velmi důležité z důvodu vysokého podílu kukuřičných siláží v krmných dávkách a přispívat ke zdraví ve stádech dojníc. Bonsilage Fit G je schopen snížit obsah zbytkového cukru o 30 %. Průkazně klesá riziko překyselení bacheru a zvyšuje se flexibilita při sestavování krmných dávek.

Pohovořte o možnosti použití Bonsilage Fit G pro 1. a 2. seče travních porostů s Vaším Schaumann-odborným poradcem a zajistěte pro Vaše dojnice dávku propylenglykolu navíc.

Graf 1: Obsah zbytkového cukru a rozvoj kvasných kyselin po silážování v porovnání (výchozí obsah cukrů 19,3 % v sušině)

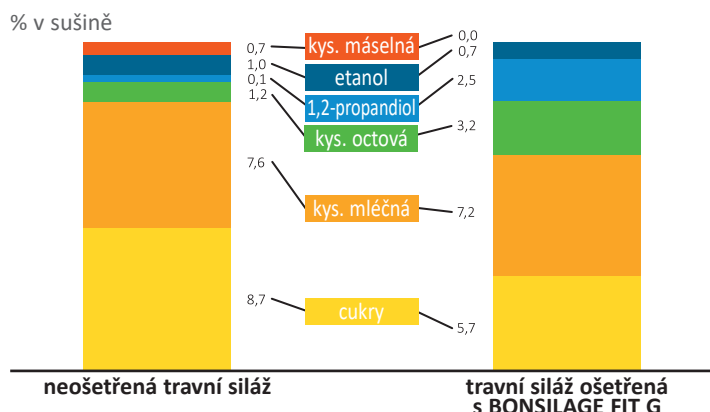

Schéma 1: Jedna dóza BONSILAGE FIT G vyprodukuje dva sudy propylenglykolu

1 dóza = 50 t čerstvé travní hmoty
(ø 33% sušiny)

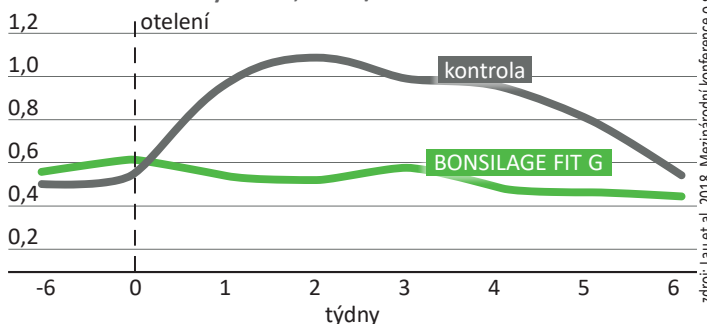
50 t čerstvé
hmoty ≈ 16,5 t sušiny
2,7 % v 16,5 t odpovídá
cca dva sudy
propylenglykolu

➤ znásobení vložených peněz

Graf 2: BONSILAGE FIT G snižuje nebezpečí vzniku ketózy – o 40 % méně ketóz po otelení

koncentrace beta-hydroxybutyrátu
v krvi čerstvě otelenných krav, mmol/l

zdroj: Lau et al. 2018, Mezinárodní konference o silážování, Bonn

zlepšení zdraví bacheru
díky nižšímu obsahu
zbytkových cukrů v silážích

ochrana před ketózou
a navýšení energie
díky propylenglykolu

výšší příjem krmiva
kyselina octová stabilizuje,
zchutňuje siláže a odlehčuje
bacheru

potlačuje nežádoucí
mikroorganismy
kyselina octová je pro
kvalitu nepostradatelná

BONSILAGE FIT G

3. Osevní postup s podílem krmných i tržních plodin, bramborami, sadem a dojniciemi

100 ha podnik
(5 ha brambor, 10 ha bílkovinné plodiny, 1 ha sad, 20 dojnic)
– Základní platba – 3331,68 Kč/ha
– Greening – 1833,32 Kč/ha
– Platba za brambory – 4470,96 Kč/ha

– Platba za bílkovinné plodiny – 1858,56 Kč/ha
– Platba za ovoce – 11.380,63 Kč/ha
– Platba za dojnice – 3659,99 Kč/VDJ
– Přímé platby celkem – 642.019 Kč
– Sazba přímých plateb – 6420,19 Kč/ha

1000 ha podnik
(50 ha brambor, 100 ha bílkovinné plodiny, 10 ha sad, 200 dojnic)
– Základní platba – 3331,68 Kč/ha

– Greening – 1833,32 Kč/ha
– Platba za brambory – 4470,96 Kč/ha
– Platba za bílkovinné plodiny – 1858,56 Kč/ha
– Platba za ovoce – 11.380,63 Kč/ha
– Platba za dojnice – 3659,99 Kč/VDJ
– Celkem – 6.420.190 Kč
– Krácení 5 % nad 150.000 € – -133.510 Kč
– Přímé platby celkem – 6.286.680 Kč
– Sazba přímých plateb – 6286,68 Kč/ha

Zbrklé změny agrární politiky zaplatí všichni

Konec českého ovoce, zeleniny, brambor nebo chmele a méně českého masa a uzenin, za které si zákazníci patrně masivně připlatí. S útlumem zemědělské produkce hrozí soudní spory kvůli zmařeným investicím a ušlým ziskům českých chovatelů a pěstitelů, které stát bude muset zaplatit penězi daňových poplatníků. Česká krajina ztratí svou pestrost. K tomu povedou rychlé a nepromyšlené změny Strategického plánu SZP, které oznámila vláda.

Změny Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období let 2023 až 2027 ovlivní zemědělské podniky všech velikostí. Vláda chce zvýšit redistributivní platbu nebo platbu na první hektary podniku z původně plánovaných 10 procent na 23 procent. To znamená, že podniky nad 150 hektarů přijdou o část podpor, jejichž sazba bude klesat s rostoucí velikostí. Nejvíce to ovlivní podniky, které provozují náročnější činnosti, jako je produkce masa, masných výrobků, mléka nebo pěstování ovoce, zeleniny, brambor či chmele. Na druhé straně vyšší platba na první hektary není podmíněna jakýmikoli podmínkami.

„Menší podniky se vzhledem k nízké rentabilitě způsobené dlouhodobě nízkými výkupními cenami věnují živočišné výrobě a speciální rostlinné výrobě pouze v omezené míře. Větším podnikům, které se těmito činnostmi skutečně zabývají, pokrývají v současné době dotační podpory pouze tržní ztráty. Jakmile jim podporu snížíme, přizpůsobí se novým podmínkám a přestanou

se těmito činnostem věnovat. Místo toho zvolí rentabilnější plodiny, jako je pšenice nebo řepka. Každý podnik v jakémkoliv oboru podnikání – a zemědělství není výjimkou – musí hospodařit s péčí řádného hospodáře, a tedy generovat zisk,” říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Čeští spotřebitelé tak budou nacházet české potraviny na pultech obchodů stále méně. Soběstačnost Česka přitom nyní dosahuje podle dat Ministerstva zemědělství u zeleniny pouze 36 procent, u ovoce 39 procent, u brambor 73 procent, u vepřového masa 52 procent, u drůbežního masa 65 procent a u vajec 86 procent. Zbytek je nezbytné dovážet ze zahraničí a po oznámených změnách Strategického plánu SZP se dovozy potravin z ciziny ještě zvýší. Zákazníci budou vystaveni větší cenové nestabilitě, než jakou zažívají nyní, a pravděpodobně si za základní potraviny připlatí.

Současně se změny projeví také v české krajině, která ztratí svou pestrost. Pokud nebudou dotační podpory podmíněny jakoukoliv produkcí a budou pouze platbou takzvaně na hektary, nebude v zájmu velkých vlastníků půdy věnovat se klasické zemědělské prvovýrobě. Kvůli omezení živočišné výroby ubude organické hmoty do půdy, kterou budou muset nahradit minerální hnojiva, jejichž spotřebu čeští zemědělci dlouhodobě snižují v souladu se společenskou poptávkou a také s cíli Evropské unie.

Řada zemědělců podle informací Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR sou-

časně zvažuje soudní spory či arbitráže za zmařené investice a ušlý zisk. „Chovatelé zvířat investovali do výstavby stájí, aby zlepšili pohodu zvířat. Řada zemědělců investovala do moderních technologií při produkci náročných plodin. Všechny tyto investice přijdou vniveč. Je pochopitelné, že budou žádat náhradu za zmařené investice i ušlý zisk. A tuto náhradu zaplatí všichni občané ze svých daní. Ztrátovou výrobu už nebude z čeho financovat, a i takzvaně minimální snížení rozhoduje o ziskovosti nebo ztrátovosti produkce. Smutné je, že vláda veřejně přiznává, že neví, jaký bude mít chystaná změna dopad na zemědělce a na produkci potravin, a chce její účinnost teprve vyhodnocovat. Tak nerozhoduje žádný odpovědný hospodář,” upozorňuje předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha.

Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR proto opakovaně vyzývají českou vládu, aby je přizvala k rozhodování o změnách Strategického plánu SZP. Tento dokument, který zásadně mění agrární politiku Česka, může potenciálně poškodit české zemědělství na mnoho let. Zmíněné organizace, které zastupují zemědělské podniky všech velikostí, právních forem a různého výrobního zaměření, jsou nadále připraveny spolupracovat. Dokument má být odeslán Evropské komisi ke schválení do konce ledna.

Zemědělský svaz
České republiky

Nezávislé poradenství?

Jsme tu pro vás!

Zemědělský svaz ČR nabízí zemědělcům široký okruh poradenských služeb. Poskytujeme komplexní nezávislé poradenství pro malé i velké zemědělské podniky v provozní, ekonomické a dotační oblasti.

Spolupracujeme s více než 100 ověřenými odborníky, kteří působí ve výzkumných ústavech, na univerzitách, jako akreditovaní poradci nebo se jedná o poradce, se kterými máte vy, zemědělci, dobré předchozí zkušenosti.

Více informací naleznete na **www.zscr.cz** nebo na tel. **602 790 274**.
Pokud máte zájem o poradenství, vyplňte, prosím, formulář na následujícím odkazu: **www.zscr.cz/Poradenstvi**.

Reakce Zemědělského svazu ČR a Agrární komory ČR k vyjádření Ministerstva zemědělství

Zemědělský svaz ČR a Agrární komora ČR odmítají tendenční informace, které zaznívají od ministra zemědělství.

Je pravda, že Strategický plán Společné zemědělské politiky 2023–2027 byl projednán s nevládními organizacemi. Na základě těchto jednání vznikl kompromisní návrh, který byl připraven k odeslání Evropské komisi na konci roku 2021. I zde jsme vnímali několik záležitostí, které bylo před finálním odesláním nutné prodiskutovat a upravit. Zástupci Zemědělského svazu ČR a Agrární komory ČR usilovali především o zachování plateb v prvním pilíři společně s maximálním kofinancováním pilíře druhého tak, aby bylo možné zemědělské podnikatele motivovat k odpovědnějšímu přístupu k půdě a krajině a zároveň nedošlo k propadu jejich příjmů, ať už hospodaří na orné půdě nebo na trvalých travních porostech. Bez přítomnosti většiny nevládních organizací byly po novém roce připraveny změny, které byly všem nevládním organizacím oznámeny na závěrečné pracovní skupině těsně před odesláním Strategického plánu SZP Evropské komisi. Ministr

zemědělství Zdeněk Nekula se skutečně sešel se zástupci Zemědělského svazu ČR a Agrární komory ČR, Výsledkem setkání byla informace, že o podobě Strategického plánu SZP se rozhoduje v pětikoalici, tedy ministr zemědělství a Ministerstvo zemědělství na konečnou podobu nemá vliv.

Pravdivá je informace o hrozbě zdražení potravin v souvislosti s úpravami Strategického plánu SZP. Ceny potravin jsou sice určovány zcela jinými vlivy než přímým vlivem dotací, ovšem navržené výrazné změny povedou k výraznému poklesu tuzemské produkce potravin. Nejen u nás jsme již byli svědky, k čemu vede závislost na dovozu jakéhokoliv zboží, potravin vyjímaje. Příkladem mohou být ceny zeleniny v počátku pandemických opatření, kdy vypadla tuzemská produkce a ceny zeleniny vystoupaly do závratných výšek.

Je pravda, že roční příspěvek z evropských zdrojů bude činit přibližně 40 miliard korun, což je nepatrně méně než v předchozích letech. Korunová hodnota bude nicméně značně záviset na kurzu koruny vůči euru, protože sazby jsou určovány v eurech, nikoliv

v českých korunách. Dosud byla tato částka rovnoměrně rozdělena mezi všechny zemědělce s mírným znevýhodněním pro příjemce přímých plateb nad 150 tisíc eur a výrazným krácením příjemců dotace pro větší zemědělce hospodařící ve znevýhodněných oblastech. Velká část dotací byla určena pro zemědělce, kteří plní požadovaná zadání (chov některých hospodářských zvířat, pěstování citlivých plodin, plnění environmentálních požadavků). To vše bez rozdílu velikosti.

Nová pravidla principu odměny za určité chování či způsob hospodaření nabourávají a jediným kritériem pro vyšší či nižší podporu je velikost podniku. Katastrofický scénář souvisí s výše uvedeným, kdy pro většinu chovatelů a pěstitelů citlivých plodin nebude možné nadále financovat důležitou, ale ztrátovou zemědělskou produkci některých komodit.

V tiskové zprávě Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR byly zveřejněny tři příklady dopadů nového Strategického plánu SZP. Podobné informace přicházejí i od dalších zemědělců, jejichž výměra je vyšší než 400 hektarů bez ohledu na strukturu produkce.

Strategický plán počítal s 65% mírou kofinancování již v původní variantě. Ovšem tato vyšší hodnota spolufinancování z národních zdrojů pouze vyrovnává pokles obálky pro druhý pilíř a vyrovnává míru kofinancování v okolních zemích.

Zemědělský svaz ČR ani Agrární komora ČR nikdy nezpochybnila údaje zveřejněné Ústavem zemědělské ekonomiky a informací. Zpochybňují ale jejich dezinterpretaci skupinami a jedinci, kteří jednají jen ve vlastním osobním zájmu a některými politiky, kteří jim bez dalšího ověření faktů věnují pozornost. Při detailnější analýze totiž vyjde najevo, že celkový rozdíl v platbách na hektar vychází z odlišného způsobu hospodaření s vyšším podílem plnění společenské objednávky v podobě výroby citlivých komodit a produkce energie z obnovitelných zdrojů energie, přičemž druhé jmenované nejsou podporovány ani Ministerstvem zemědělství, ani z prostředků Společné zemědělské politiky.

K argumentu „vysokého“ podnikatelského důchodu je třeba říci následující. Je třeba sledovat nejen finální číselnou hodnotu, ale také jednotlivé složky, které souhrnný zemědělský účet tvoří. Dlouhodobě se například ukazuje rozevírání nůžek mezi příjmy z výroby rostlinné a z výroby živočišné. Zatímco ti, kteří chovají zvířata a mají obvykle pestřejší oševní postupy, jsou ztrátoví. Ti, kdo provozují jednoduchou polní výrobu, vykazují vyšší zisky.

V kalkulačce, kterou zveřejnilo Ministerstvo zemědělství, si zemědělci ověřili, že výpočty

ZS ČR a AK ČR byly od počátku správné a z toho vychází jejich rozčarování.

Za základní motivaci k ochraně vody, půdy a pestřejší krajiny nepovažujeme přesun části prostředků k jedné skupině zemědělců bez jakýchkoli dalších podmínek. Pokud měla tato vláda ambici více motivovat zemědělce k těmto aktivitám, mohla zacílit podporu tímto směrem.

Zemědělský svaz ČR i Agrární komora ČR po celou dobu nabízejí jednání a debatu nad podobou Strategického plánu SZP 2023–2027. Na žádosti o setkání se nám

bohužel dočkalo vyhýbavé odpovědi ze strany ministra zemědělství, pohrdavé odpovědi ze strany předsedy vlády a bez reakce zůstaly dopisy předsedům koaličních stran. Toto nejednání vyústilo v protestní akce. I přesto jsme nadále připraveni jednat o podobě Strategického plánu SZP a dalším směřování českého zemědělství a jeho vlivu na krajinu. Pro toto jednání je ale třeba nalézt partnera.

Na závěr jedna drobná poznámka. Podnikatelský důchod je v ekonomii rozdílná veličina od podnikatelského zisku.

Vláda je směrem k zemědělcům a potravinářům nesmyslně pasivní, což poškozuje všechny spotřebitele

Agrární komora České republiky, Zemědělský svaz ČR a Potravinářská komora cítí znepokojení se současnou kritickou situací v zemědělské prvovýrobě a liknavou až kontra-produktivní reakcí vlády České republiky, což může mít dopady nejen na přežití zemědělců a zpracovatelů, ale také na faktickou a cenovou dostupnost potravin pro obyvatele.

Současnou situaci prezident AK ČR Jan Doležal shrnuje následovně: „*Zemědělská prvovýroba čelí extrémně složité situaci. V krizi se nenachází pouze dlouhodobě nerentabilní živočišná výroba, ale velký problém může čekat také výroba rostlinnou. Dramaticky a v řádech vyšších desítek až stovek procent, roste cena zemědělských vstupů, jako jsou energie, pohonné hmoty, krmiva či minerální hnojiva. S ohledem na další eskalaci konfliktu na Ukrajině může bez rychlé reakce vlády dojít až k faktické nedostupnosti těchto základních prostředků.*“ K tomuto stavu navíc dochází v době, kdy s ohledem na bezpečnostní situaci z evropského a světového trhu komoditních trhů s pšenicí, kukuřicí, slunečnicí či sóji pro marketingový rok 2022/2023 vypadla Ukrajina, která je jeden z největších evropských i světových producentů.

Celá Evropa se momentálně potýká s obrovským nárůstem poptávky po tenčících se skladových zásobách. I když je Česká republika, co se týče obilovin soběstačná, na otevřeném evropském trhu nemusí dosavadní soběstačnost v obilovinách v současné nepřehledné situaci nic znamenat. Cena se tvoří na světových trzích a určuje ji globální poptávka a nabídka. To platí i o řepce a dalších rostlinných komoditách. Jejich ceny však budou dále zvyšovat vysoké ceny pohonných hmot, energií a hnojiv. Problémem může být i začínající sucho na začátku vegetačního období u nás i v EU.

Ohlášené ukončení přimíchávání biosložky do motorové nafty nelze v kontextu výše uvedeného chápat jinak než jako pouhý politický marketing. „*Zrušení přimíchávání biosložky do paliv je špatný krok, který se v cenách paliv nijak neprojeví. A zřejmě se neprojeví ani v oševních postupech zemědělců. Jednak se naprostá většina řepky využívá na výrobu potravin, jednak je už dávno v zemi. Pokud se vypěstovaná řepka nezpracuje u nás na biosložku, velice snadno se vyveze na zahraniční trhy, kde je po ní velká poptávka. Nad poznámkou k vyššímu pěstování obilí je nutné se pousmát. Již nyní obiloviny tvoří kolem 60 % oševních postupů. Pokud by měly nahradit*

řepku použitou na výrobu FAME, narostl by tento podíl o dalších šest procent. Je zvláštní, že vláda chce pomoci řešit vysoké ceny paliv v důsledky prudkého růstu cen ropy a defacto zvyšuje závislost na tomto zdroji energie a zvyšuje závislost na ruské ropě,“ upřesňuje Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu.

Pokud vláda skutečně usiluje o zvýšení potravinové bezpečnosti České republiky, mělo by dojít k okamžité revizi či anulaci Zelené dohody pro Evropu a k oddálení implementace reformy Společné zemědělské politiky. Obě politiky totiž směřují k omezení zemědělské produkce a dalšímu snížení faktické i cenové dostupnosti potravin pro obyvatele. Na což zemědělské profesní organizace již opakovaně upozornily. Dlouhodobě by se měla zaměřit na snižování závislosti na dovozech strategických surovin, takže vyšší podpora produkce potravin, vyšší podpora obnovitelných zdrojů, včetně těch ze zemědělství.

Prezidentka Potravinářské komory Dana Večeřová v této věci říká: „*Navrhovaná opatření příliš potravinářům a zpracovatelům nepomohou. Z našeho pohledu by potravinářskému sektoru výrazně pomohlo zastropování cen plynu a energií, odpuštění zelených bonusů, tedy plateb na obnovitel-*

né zdroje energie a v neposlední řadě také snížení spotřební daně na pohonné hmoty. Vzhledem k tomu, že náklady na potravinářské výrobky se oproti loňskému roku zvedly

až o 60 %. Tyto extrémně zvýšené náklady ale nelze promítnout do koncových cen pro spotřebitele, protože by to znamenalo enormní zdražení potravin. Proto je potřeba

rychle přijmout opatření k zastavení nárůstu cen plynu, elektřiny i PHM, protože pro mnohé firmy je již tato situace neudržitelná a obávají se ukončení výroby."

Proč zemědělci protestují?

Nálada mezi zemědělci je letos od Nového roku velmi neklidná a nervózní, jednotlivé skupiny zemědělců jsou rozděleny a situace vygradovala protestními demonstracemi, které organizovala Agrární komora a Zemědělský svaz ČR. Tyto organizace zastupují zemědělce, kteří **hospodaří na cca 65% výměry půdy a představují více než 80 % zemědělské produkce v ČR.** Demonstrace podporuje i Potravinářská komora, Odborový svaz pracovníků zemědělství a výživy, chovatelské a pěstitelské svazy, celkem 30 nespokojených nevládních organizací a spolků.

Příčinou toho jsou změny, v již dohodnutém, zhruba rok a půl projednávaném strategickém plánu, které nová vládní koalice v souladu se současným vedením Asociace soukromého zemědělství (ASZ) provedla bez náležitého projednání během necelého měsíce a 28. ledna 2022 také odeslala do Bruselu.

Největší „ohlas“ měly návrhy koalice na zavedení zastropování přímých plateb pro střední a větší podniky bez odpočtu mzdových

nákladů a změna tzv. redistributivní platby z původních 10 % na 30 %.

Systém zemědělských podpor je složitý, ale pro vysvětlení: Strategický plán každé členské země EU stanoví, jakým způsobem chce daná země splnit požadavky společné zemědělské politiky a jakými penězi chce jednotlivá opatření podporovat. Zastropování přímých plateb znamená, že by žádný podnik nemohl dostat více než 100 000 EUR přímých plateb, tedy cca 2,5 mil. Kč bez ohledu na velikost, s možnou korekcí na počet zaměstnanců. Redistributivní platba pak, jaká část se vezme z balíku peněz pro všechny zemědělce a dá se zemědělcům na výměru prvních 150 ha.

Zemědělská veřejnost se o těchto změnách dozvíдалa pouze z neformálních jednání, a když už došlo na jednání zástupců Agrární komory a Zemědělského svazu s ministrem zemědělství, dozvěděli se od něj, že on na výsledek nemá vliv, protože o tom budou rozhodovat předsedové vládní koalice. Ti

však na výzvy zemědělců k jednání nereagovali a pan premiér vzkázal, že se nemá o čem bavit a odmítl jednat se zemědělci, když se chystají demonstrovat. **Zemědělci naopak demonstrací v den jednání koalice vyzývali představitele koaličních stran, aby nerozhodovali o nich a bez nich, ale aby s nimi jednali.** Koalice nakonec rozhodla o tom, že zastropování bude zavedeno „pouze“ u investičních dotací a redistributivní platba bude nastavena „kompromisně“ na 23 %. Protože ani v tento okamžik nebyla vláda ochotna se sejít se zástupci Agrární komory a Zemědělského svazu, následovaly **protestní jízdy zemědělské techniky v rámci celé ČR, kterých se účastnilo přibližně 1000 strojů** a po kterých pan ministr jednání již přislíbil.

Zmíněná opatření měla být původně namířena hlavně proti firmám bývalého premiéra. Přestože koalice slibovala podporu i středním podnikům, **ve skutečnosti postihne negativně všechny zemědělce nad výměru**

cca 400 ha a přinese velmi nevyváženou (2–10× vyšší podle velikosti farmy a zaměření) podporu pro malé zemědělce do 150 ha. Dotační kalkulačka, která byla zveřejněna 26. ledna, bohužel jen potvrdila první odhady produkčních zemědělců a vyvrátila tvrzení, že se opatření nedotknou středních zemědělců do výměry 2 000 ha.

Přislíbené jednání s panem ministrem nic nového nepřineslo. Snad jen doporučení,

že máme pohlížet na tyto záměry jako na příležitost, začít se věnovat ekologickému zemědělství a potvrdilo, že se jedná o politické rozhodnutí se snahou je teprve dodatečně podpořit ekonomickými argumenty.

Mezi tyto argumenty rozhodně nepatří tvrzení o vychýleném dotačním kyvadlu, že právnické osoby jsou podporovány o cca 2 tis. Kč/ha více než soukromí farmáři, protože tato čísla počítají hrušky s jablky,

neberou ohled na strukturu výroby a je zde mj. započtena i podpora bioplynových stanic z OZE a čerpání zelené nafty právě na živočišnou výrobu, kterou malí farmáři z velké části opustili.

Pokud bychom porovnávali skutečně jen zemědělské dotace, opak je pravdou, podle šetření FADN z roku 2019 jsou malí farmáři již dnes podpoření o cca 1 100 Kč/ha více.

Co to všechno znamená?

Všichni chápeme, ačkoliv můžeme mít na klimatickou politiku různé názory, že Green Deal je realitou a vzhledem k současnému přebytku potravin v Evropě budeme muset vyrábět potraviny šetrněji k přírodě. Pro zemědělce, které zemědělství opravdu živí, to neznamena nic jiného než snížení produkce potravin a tím logicky i jejich příjmů. Možná není náhodou, že oficiální dopadová studie dosud nebyla předložena.

Diskuse se sice zatím stále vede pouze nad výší dotací, ale právě kombinace významného dopadu zelených strategií na hospodaření všech zemědělců s tak výrazným zvýhodněním menších zemědělců bez jakéhokoli závazku produkce povede k existenčním problémům zemědělců s živočišnou výrobou a speciálními plodinami.

Tyto obory jsou finančně, organizačně a časově náročnější, v případě chovu zvířat musí fungovat v celoročním režimu 7 dní v týdnu 24 hodin denně. I proto je dělají hlavně střední a větší podniky, které je však dotují z jednodušší a ziskovější rostlinné výroby a tu stále opakovanou výhodu z velikosti rozpustí právě zde.

Střední a větší podniky produkují 91 % mléka v ČR a přibližně 95 % drůbežího nebo vepřového masa. Tato produkce pokryje spotřebu v ČR z 52 % u vepřového masa, 65 % u drůbežího masa, 86 % vajec, nebo 73 % brambor, zbytek dovážíme. Podniky jednoduše na tyto zmíněné produkce nebudou mít peníze, nebo je nebudou schopni nakrmit.

Redistributivní platba ve výši 23 % je extrémem v rámci celé Evropy, blíží se nám pouze malá Litva s 20 %, která ale řeší vyhládnění venkova. Většina zemí ji nechává na 10 %,

Německo navrhuje 12 %, Polsko 11,6 %, **nebudeme tedy schopni konkurence ani vůči našim sousedům.**

Ačkoliv přesná pravidla budou schválena až v druhé polovině roku, z dnes dostupných informací se dá odvodit, že pro většinu středních podniků přinese povinných 7–8 % plochy orné půdy mimo produkci odpovídající výpadek tržeb. Díky plánovanému zpřísnění erozních vrstev z 25 na 50 % budou nuceni snížit krmivovou základnu, zejména plochy kukuřice, v důsledku toho omezit chov skotu nebo výkon bioplynové stanice. Snížení výměry jedné plodiny vyplývající ať už z redesignu erozních ploch nebo podmínek Eko schémat z 30 na 10 ha přinese kromě znatelného zvýšení nákladů na provoz techniky třeba i zvýšené utužení půdy.

Dopad chybějících tržeb nebo zvýšených nákladů se tedy může pohybovat na úrovni 15–20 % ročního obrátu. Pokud k tomu přidáme pokles podpor nikoliv na úrovni 6 %, jak se nás snaží přesvědčit ministerstvo, ale na úrovni 43 %, jak v našem případě potvrdila ministerská dotační kalkulačka, pokud neuvažujeme s eko platbou, nebo 24 % s jejím započítáním (dnes ještě neznáme, zda podmínky Eko schémat vůbec budeme schopni splnit, ale i pokud ano, půjde o další snížení příjmů a vyšší náklady), **nelze se snad divit našim obavám z existenčních problémů.**

Argumentem nemůže být ani odpovědnost ke krajině nebo okolí. Je mnoho středních podniků, které se chovají velmi odpovědně, stejně jako jsou rodinní farmáři, kteří ji necítí.

Kromě dalšího vlivu vyšších cen energií, hnojiv, mezd, který se více projevuje opět v náročnějších výrobcích, nebo i posilování

koruny, se dá se očekávat růst spekulací, vznik pseudozemědělců s cílem „těžby“ dotací, růst ceny půdy, pachtovného, škrtý národních dotací. Propad produkce postihne i navazující potravinářský průmysl, kterému bude chybět surovina nebo dodavatelské firmy.

Nelze se tedy divit, že někteří zemědělci připravují projekty na rozdělení svých podniků, prověřují možnost žaloby na diskriminaci vlastníků a členů podniků, nebo na zmaření investic, které byly pořízeny v souladu se strategií ministerstva a podporovány z fondů EU.

Vládní koalice nám svým rozhodnutím dala na vědomí, že Strategie českého zemědělství do roku 2030, kterou vypracoval pan ministr Jurečka a vláda ji v roce 2016 schválila, je jen cárem papíru. **Prioritou současné vlády není zajištění potravin z domácí produkce,** ani alespoň základní soběstačnost, nechce živočišnou výrobu, speciální plodiny a už vůbec ne bioplynové stanice. Není tajemstvím, že někteří členové vedení ASZ jsou již na nové podmínky připraveni, když svých několik stovek ha mají rozepsáno na více IČ. Potraviny dovezeme, nadnárodní finanční skupiny a zahraniční obchodní řetězce nám zatleskají a peněženky spotřebitelů to pocítí následně.

Vítězi se stávají hlavně velcí vlastníci půdy s minimální produkcí, investoři a také ekologové, protože podporovaným ideálem je extenzivní farma do 150 ha, nejlépe ekologická, ještě tak s chovem koní nebo nově i jelenů.

Vážíme si podpory všech realisticky uvažujících politiků a představitelů samosprávy a musíme klást otázku: opravdu je toto strategický zájem občanů ČR? |

Dodatek ke smlouvě

Dotaz: Propachtovatelé se dožadují sepsání nové pachtovní smlouvy, společnost A chce sepsat pouze dodatek ke smlouvě. Původní pachtovní smlouva z r. 2017 byla na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 2 roky. Smlouva byla sepsána se 4 propachtovateli. Jeden propachtovatel zemřel a dědictví připadlo jeho manželce. Ostatní propachtovatelé nechťejí dědičku ve smlouvě. Pachtovné vyplácíme zvlášť. Zároveň žádají předělat celé znění smlouvy, ve které požadují připočítat inflaci každý rok (nyní je ve smlouvě po 3 letech), smluvní pokutu ve výši 10 % z ročního pachtovného za každý započatý týden zpoždění, daň hradit zvlášť v samostatné položce. S těmito podmínkami společnost nesouhlasí. Je nutné v tomto případě sepsat novou smlouvu nebo může společnost A vyhotovit pouze dodatek k původní smlouvě? Doufám, že se v dotazu aspoň trochu vyznáte :-)

Odpověď: Vzhledem k tomu, že práva a povinnosti z pachtovní smlouvy přešly rozhodnutím notáře o vypořádání dědictví na onu dědičku, změna smlouvy není formálně nutná. To za prvé. A za druhé, pokud se strany na dodatku nebo na nové smlouvě nedohodnou, platí stávající. Vycházíme z toho, že každá ze stran má jinou představu (vlastníci chtějí změnu smlouvy AGRO ne, ten jen formální úpravu), k dohodě o podpisu nového textu nedojde.

Pacht bez smlouvy

Dotaz: Hospodaříme na pozemku, novému majiteli byla zaslána pachtovní smlouva, ten ji neakceptuje a nabídl pozemky soukromému zemědělci. My jsme zjistili, že historicky nebyla nikdy uzavřena pachtovní smlouva s předchozími majiteli, pachtovné jsme nikomu neodváděli. Jak je to s vydáním pozemku? A existuje něco jako automatický právní nárok, pokud jsme historicky na daném pozemku hospodařili? Historii hospodaření na pozemku můžeme doložit.

Odpověď: Dobrý den, Váš vztah byl bezesmluvní, podle mého došlo k neoprávněnému užívání, vlastník by měl mít nárok na úhradu. Pokud ji po vás požaduje, je to na místě, otázkou je, v jaké výši. Vlastník má nárok, který by zřejmě

vysoudil, na běžnou cenu v čase a místě. Vždy máte možnost před zahájením soudního sporu doplatit. Co se týče vydání, vlastník na ně má nárok. Hledisko právního nároku dle mého nepřípadá v úvahu, neboť jste s vlastníkem nebo jeho předchůdcem neměli uzavřenou (buť ústní, nepsanou) žádnou smlouvu, tudíž případné prodloužení vztahu nemohlo nastat. Pokud tam nějaký smluvní vztah byl, mohla by nastat jiná situace..

Nepřátelské převzetí

Dotaz: Představenstvo naší společnosti dostalo na konci prosince 2021 žádosti k převodu akcií na našeho souseda, přímou konkurenci společnosti. - Tento soused (nabyvatel) vlastní již v tuto chvíli cca 3,2 % našich akcií, které získal v minulosti. - Pokud bychom mu

převod schválili, tak bude vlastnit již 5,98 % akcií společnosti. - Když jsme mu již tyto převody jednou neschválili v roce 2021, tak si nechal podepsat od dotčených akcionářů plné moci, ve kterých je dokonce uvedeno, že jsou neodvolatelné. Tím nás logicky chce dotlačit ke schválení převodů, protože on již dotčeným akcionářům za akcie zaplatil a proběhla tak kupní smlouva, i přes to, že naše stanovy podmiňují převoditelnost schválením představenstva společnosti. - Proto podali žádosti znovu, abychom jim to schválili. - Vedení naší společnosti si nepřeje vstup konkurenci osoby, resp. zemědělského subjektu (s.r.o.) do naší společnosti - jedná se o subjekt agresivní povahy a v konečném důsledku i o pokus o nepřátelské převzetí. - Prosím Vás, jakou máme reálnou šanci těmto převodům zabránit?

Odpověď: Dobrý den, pane předsedo, obávám se, že mimo zdržovací taktiku a případný soudní proces Vás nic neochrání před navýšením účasti stávajícího akcionáře. Dočasně doporučuji odmítavou taktiku. Rozhodování představenstva o přijetí/nepřijetí nevyžaduje žádné předem dané podmínky či zdůvodnění. Rozhodne-li představenstvo, že souhlas nedává, je to jeho právo. Domnívám se, že byste měli schraňovat případně nepřátelské kroky či jejich náznaky, které by se mohly hodit v očekávaném sporu, který zřejmě akcionář může vyvolat a které by následně mohly před soudem zdůvodňovat Vaše zamítavé stanovisko. To, že má druhá strana plné moci neodvolatelné, jak uvádíte, neznamena nic víc, než že je tu plná moc. Jakákoli plná moc je odvolatelná (jde pouze o doručení jejího odvolání zmocněnci) a to, že strany prohlásí, že je neodvolatelná, je v podstatě neplatné prohlášení, které by u soudu neobstálo. Myslím, že Vám nezbývá, než trvat na postupu dle platných stanov a rozhodovat o věci v rámci představenstva.

Dotaz: Náklady na pohřeb při pracovním úrazu s následným úmrtím.

Odpověď: Tato povinnost je zákonná. Zákoník práce přímo říká, na se tato povinnost vztahuje a že se od celkové částky odečítá pohřebné, pokud ho ten, kdo pohřeb platil, dostal. Druhy náhrad při úmrtí zaměstnance § 271g Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem. Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem přísluší tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Od přiměřených nákladů spojených s pohřbem se odečte pohřebné poskytnuté podle zvláštního právního předpisu. Náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem tvoří výdaje na zřízení pomníku nebo desky do výše nejméně jedenapůlnásobku průměrné mzdy v národním hospodářství zjištěné za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém na tuto náhradu vznikne právo; výše této náhrady se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru. Náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem tvoří dále výdaje účtované za pohřeb, hřbitovní poplatky, výdaje na úpravu pomníku nebo desky, cestovní výlohy a jedna třetina obvyklých výdajů na smuteční osazení osobám blízkým. Výši průměrné mzdy zjištěné podle odstavce 2 vyhlásí Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě údajů Českého statistického úřadu sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Jsou tam i další zákonné povinnosti v následujících paragrafech (náhrady pro pozůstalé). <https://www.zakony-prolidi.cz/cs/2006-262?text=zakonik+prace>.

**Zemědělský svaz
České republiky**

Čerstvé a kvalitní potraviný?

Nakupujte přímo
od zemědělci!

Chcete nakupovat regionální potraviny přímo od zemědělci?

Na stránkách **www.najdizemedelce.cz** můžete najít zemědělce, který hospodaří ve vašem okolí a současně nabízí prodej přímo „ze dvora“. U každého prodejce je uvedena adresa, otevírací doba a samozřejmě sortiment prodeje.

Jste zemědělec a chcete nabízet své potraviny?

Kontaktujte Zemědělský svaz ČR, napište nám na **info@najdizemedelce.cz**. Pro členy Zemědělského svazu ČR je tato služba **ZDARMA**.

www.najdizemedelce.cz

